

309269

పత్రికా దినము | వ క టిం వ (బడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 28 వ తేది శనివారము

No. 221

సంపుటము. ౫

ఈ పత్రిక వాచకలకు వత్తిర మా గ్గ శిర మా స బ హు శ వ కాశిద గి.

సంచిక ౨౨౦

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ

మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చును సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర క్రింది యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు జేరబడుచో మా జవాబువారి యుండదు.

కొలది ప్రతులముతకే నొచ్చిందనినవి. కాకలనినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1.8 0-6-0

డబ్బీ 1.8 0-2-0

సీసా 1.8 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

దగ్గు, కైత్యము, పడి కెము, రొమ్ముపడి కెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,

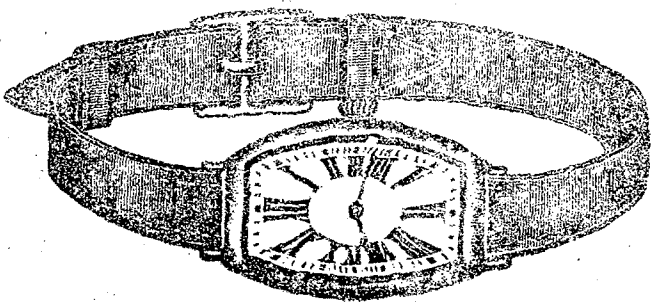
జెబుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కనిడబ్బీతో కల రూ. 0-8-0; డజన్ 1-8 రూ. 6-6-0. పోస్టుఖర్చు జేటు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేమిరోడ్డు, బాంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాలేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలముందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, వావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామ్యుక్తి డాక్టరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు.

సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయగలవారము. జేటులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందటివద్దను దొరకగలవు.

వజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండుకో, ఎస్. ప్లనేడు, మదరాసు.

A BEST OPPORTUNITY.
REDUCTION SALE

FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.

The following books of our publication
will be sold at reduced priced at the rate of
25 per cent. Less than the original cost
(Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	RS. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople, 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The Queen's Prophecy 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only
for orders received from the 15th December
1918 up to 15th February 1919

Apply to:—

The SUPE WATCH Co,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1386

బ్లాక్ బర్డ్ రూ. 2-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, సాఫెటీ పాలు
రూ. 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, అక్టావర్ 2-12-0,
కంపాక్ట్ సెక్యూర్ (210) 4-0-0, ఆఫ్ సోసయో టి ట్రైప్లెక్స్
4-8-0. అక్సరకముల రిబ్బన్ పేనాలు రూ. 2-8-0.

R. K. Nathan & Co.,

Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో బహుళ గారడీ, మోగ
దృష్టి వాస్తవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మృత
కాత్రులు, భూత వైద్యము, మృత్యుము, అమెరికావారి చీట్లు
పేక తిమామలు, విచిత్రనోదగద్యములు గలవు. ఇంతేగాక
మనమ్యుని మాయలుచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట,
జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని బలకాయచే మాట
లాడించుట, భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనమ్యుని
నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము
లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అశ్చర్యభరితముగా మేజిక్
చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనికల 4 రూ॥
పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

అమృతార్థక అవతీర్యము.

ఈ అవతీర్యము కర్మములకు పేదలైనను పొచ్చిం
ది అలమున గలిగించి యుష్ణోమణి చేసి చేతి కాలి
మరలల పోగొట్టును. మొగడును స్థూలకే కరమును
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, తేజః, కలశాప్తి,
కొమ్ముకోట్టి మొదలగువానిని కర్మల విహారంబును.

(218) అర్థపాన డబ్బీ 1-8 రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మునిగిందో గోవింద్,

గతంగిగ్రామ తొన భూయం, ఎల్. (బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) సెగ్గోగమునకు కుతారము

మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని

తెలియదు. వత్తిము తెలు. వివికారి

మన్నును కనిచికిత్సల కనితడు. రుచ్య

మైన మా మలయచందనము ఎలుపు

తెలుపు. పచ్చ అమ మూడు విధముల

సెగ్గోగమును మూడుపూటలలో మాన్యు. డబ్బీ 1-8 2-0-0

గంధర్వభార్యసే, రాజమండ్రి.

గోదావరి జిల్లా నెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభలు.

(ఒకటి తేదీ మొదలు నుండి)

గోదావరి జిల్లా గావీక్షేత్రములలో సభి నేటివల్ల కాపురములు భూస్వాములకు కరుణ దరాజు సద్గుణముల గారి ఆధిపత్యము క్రింద 8-వ తేదీని రాజీయనందురు అనులాపురం కాపురములు ప్రభుత్వరక్షణాధికారులైన కాపుర పేరయ్య నామముల గారి ఆధిపత్యము క్రింద 10-వ తేదీని ముక్కానలయందు, కాట్రేనికోన కాపురములు భూస్వాములు వైరాజా దంతులూరి వేంకట కృష్ణ రాజుగారి ఆధిపత్యము క్రింద 12-వ తేదీని కాట్రేనికోనయందు, కోత్తరమూడి (మత్తేర్వరము) కాపురములు రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు భూస్వాములు వైరజయంతి రామయ్యపంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారి ఆధిపత్యము క్రింద 15-వ తేదీని అనులాపురమునందు కోత్తపేట కాపురములు రిటైర్డ్ అసోసియేట్ భూస్వాములు వైరజయంతి కృష్ణయ్యపంతులు బి. ఏ. గారి ఆధిపత్యము క్రింద కోత్తపేటయందు సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభలు (అనులాపురం రాజీయతాలూకాల) రయితుల సభలు జరిగినవి. అన్ని సభలకు వివిధ గ్రామములనుండి ప్రతినిధులు దయచేసి వారిలో అనులాపురములో జరిగిన సభకు రాజధానిలోని చాలా జిల్లాలలో డిప్యూటీ కలెక్టర్ పరియ్య ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు పరియ్య చేసిన జయంతి రామయ్యపంతులు వారు కోత్తపేట సభకు జిల్లాలో డిప్యూటీ కలెక్టరు వారు మొదలయిన రెవెన్యూ యంత్రాంగములు చేసిన తేలికైన సభలయ్యుంతులు గారు ఆగ్రా సవాధిపతులగు నందుకు సంతోష వాడుకము. జయంతి రామయ్యపంతులు గారు తాము రయితులకు పయోగకరమయిన ప్రతినిధి మయినందును తమ ఆధిపత్యమున బట్టి సలహానిచ్చుచు వాయయయిన ఆంధ్రోళ్లకు సహకారముగా నందుచుని సెలవిచ్చియుండు రయితులు ఎంతయు కృతజ్ఞులు. చాలకాలము నివహించుచున్న ఆఫీసులోని యంత్రాంగము చేసిన ప్రస్తుతము అలూరివారి ఎప్టేటుకు రిసీవరుగ నున్న అదే ప్రాధాన్యము రయితులు బి. ఏ. గారు రాజనీతి సభకు దయచేసి కొన్ని తీర్మానములు వారు స్వయంగా నాప పాడించి వారికి గల ఆధిపత్యములను రయితులకు బోధపరచి. ఉపకారవేతనమును పొందుచున్న రివెన్యూ అధికారులే కాకుండ సాల్పు పోలీసు మున్నగు గావీక్షేత్రానినారు కూడ సభలకు దయచేసి తమ యంత్రాంగమును వెల్లడిచేయున్నారు. నేటి సోమ యాజులపంతులుగారు అనులాపురం సభకు దయచేసి జిల్లాలోని రయితుల సెన్సును ఆప్తుచేయు విషయమై తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఆ సభలందు క్రింది తీర్మానములు జరిగినవి:— ఫోర్టు సెంటుకాల్లి కెజిటులో 18-7-18 తేదీని నె 845 గా గ్రామ రజలో జెప్పబడిన జలాధారమునుబట్టి నిజితీయనా మార్పు వలె నని దొరతనము వారు ద్వేషించుట అనవసరమును ప్రజలకు బాధకరమునై యున్నదియు ఆమార్పుకు చేతువేయుటకు చేతువేయకే తీసివేసి ఒకే జలాధారముగల భూములకు ఒకే రేట్ల కేసులను సుదీర్ఘముతో చేయదలచినను ఇందువలన జమీందారీ భూములపయినను యానాంభూముల పయినను తీర్మానము దానితోపాటు లోకమునెన్నును అధికమగు ననియు జిల్లాలో లంకపను గాయభూములపయిన నిజితీయనా విధించుట అన్యాయమని యిదివరకే జిల్లా ప్రజలు మొరవెట్టుచుండ కొత్తమార్పులవలన ఈ భూములకు పన్నులు కృత్రియగుచు గలక అట్టిస్థితిని కలుగజేయుట అన్యాయమనియు, పయిచెప్పిన సంగతులచేతను కాలమానము సరిగానుండక పోవుటచేతను యిదివరకే రయితులు ఎక్కువపన్నులచే కృశించి ఋణగ్రస్తయులునుండి ఋణం వెచ్చుచున్నను భరించుటకు తగినస్థితిలో లేకపోవుటచేతను ఆ మార్పు ప్రజలలో గొప్ప ఆందోళనను కలుగజేయుచున్నందున ఆ మార్పుకు ఆపు చేయుట ముఖ్యకర్త్యమని సభవారు గుర్తు పెంటువారిని సవినయముగా ప్రార్థించిరి.

నిజితీయనా ఏకీకరణము విధింపవలసినదియు కాసన నిర్మాణము సభలలో కాసనముల మూలముగా నిర్ణయింపబడిన ఏకీకరణ ఆకాసము ననుసరించి కార్యనిర్వాహకసభలకు పన్నులు విధించుచుండనలెకు గాని యిప్పటివలె ఈ పన్నులు విధించు విషయమును సర్వాధికారము కార్యనిర్వాహకసభలకు లోక యుండకూడదు. జిల్లాలోని రయితుల సెన్సును కొంత కాలమువరకు ఆపు చేయుట, సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభలు (అనులాపురం రాజీయతాలూకాలకు ప్రత్యేక ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డుల నిర్మించుట, సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ సభలయ్యుంతుల సేవలకు సహజవిజన ఆఫీసులను ఏర్పాటుచేయుట మొదలగు విషయములకు గురించి యు తీర్మానములు ఆమోదితము లైనవి.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25 8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina E. P. Sole Agency, Batata (India).

The Actina Way.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batata (India). (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

సోలదోసంఘం: అంగ్లయంత్రాంగ ద్రాగ్ అందు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, నామ్మయినేటి పిల్లి, బొంబాయి. ముద్రాణము: కె.జయంతుల:—మొదట తుల్యులీ, చైతన్యబోర్డు, మద్రాసు.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Trouble, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage, etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batata. (India)

Natural Actina Treatment.

Mr. PATEL'S BILL HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotence, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batata, (India).

DR. BIER'S ERECTRUSS.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 120 (రెజిస్టర్డ్) రాజనీతి. ఆటో డిల్ బహార్. (రెజిస్టర్డ్) కాలడనవి. ఇప్పటికాలపురుది కనుపడునది, సాటిలేని దుసోజ్ మగు నువాసనగలది ఆత్మాహుజుగాని, సారాముగాని, చేర్చబడకయే నిజము చేతులదిన కేవల పుష్పసారము. నీ నువాసనై కొన్ని బిందువులు చిహ్నరీతినినో, మనోగ్రుమ్మల నువాసన నిన్నులవరచును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. అన్నపై (అర (చాం) సీసా 1-8 య 0.3-0 మధ్యరకము పై 1- (చాం) " " 0.12-0 నోకపై 2 " " " 1.4-0 పెద్దపై 4 " ఈ క్రింది కొన్ని " " 2.0-0 ని ఏ. ఖర్చులు బుడ్డి 1-8 0.6-0, 8 బుడ్డు 0.14-0 ప్రత్యేకము. వల్లెల, పట్టుచులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులూ దొరకును. నిశ్చితమగు నక్షత్రములకులైతే కాపున, కామ కొనవచ్చును సీసాపైను, కాపునైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుట ఈ ఆటో బుద్ధిమార్పుకై సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువనాటి వ్రాసిననో అంకశక్తిగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ వంతును. సోలదోసంఘం: అంగ్లయంత్రాంగ ద్రాగ్ అందు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, నామ్మయినేటి పిల్లి, బొంబాయి. ముద్రాణము: కె.జయంతుల:—మొదట తుల్యులీ, చైతన్యబోర్డు, మద్రాసు.

గుంటూరులోని అరండలపేట, కోత్తపేట వాడుకు విజయవారి భావనాచార్యులుగారు, నోలేటి ప్రసాదరావు గారు ప్రత్యేకముగా నిలిచిరి. నోలేటి ప్రసాదరావుగారు జయమొందిరి. ఆగ్రహారము వాడుకు చీమకుర్తి బసవయ్యగారు పి. మనవాళ్ళయ్య నాయుడుగారు, ఏకా జవాదరయ్యగారు ప్రత్యేకముగా నిలువబడిరి. చీమకుర్తి బసవయ్యగారు జయమొందిరి. జయమొందిన ఇరువురు ప్రాతసభ్యులే. ఈ రోజువరకు (28-12-18) ప్లేగుతగినవారు 83 మంది. ప్లేగుతగిలి మృతిమొందినవారు 52 మంది. ఆగ్రహారము, సంగడిగుంటలోని అనేకమంది జయము నల్లపాడు, మంగళగిరి ఏలూరు మొదలయిన దగ్గర గ్రామములకు వెళ్ళుచున్నారు. నల్లపాడులోగూడ ముగ్గురికి తగినట్లును మంగళగిరిలో ఒక నికి తగినట్లు తెలియుచున్నది. అరండలపేట కోత్తపేటలోగూడ ఎలకలు పడుచున్నవి. మునిసిపాలిటీవారు ఏమి నివారణోపాయముల చేయుచున్నట్లు తెలియదు.

తునిపురమునందలి శ్రీరాజావారి యున్నతపాతకాలకు బ్రధానోపాధ్యాయులగు ఇకటూరి గౌరీసతిరావుగారి పటమును ఆపాతకాల కొసంగు సందర్భమున 21-వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు పారముఖ్యుల సభచేసిరి. సభాధ్యక్షులగు రెవరెండు పాటలుగారు ప్రారంభోపన్యాసమున బాలకులిట్లు గురువుల సత్కరించుట ప్రశంసనీయమని నుడిచి జీతముల సందర్భమున నుపాధ్యాయుల స్థితి తృప్తికరము గాకున్నను, వారియైక్యతను వారికి గౌరవమేమని తెప్పిరి. సామ్రాజ్యము శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు గురుభక్తిని గూర్చియుచ్చించి గురుకుల సంవాసమును నందువలన గలగు మహావీర్యములను మున్నువలె నేకుండాడఁ దోచుట కానందించదగినదని సెలవిచ్చిరి. తరువాత సందర్భాకు కూలముగ రచించబడిన ఆంధ్రవర్ణములు జరుపబడినవి. గౌరీసతిరావు పంతులుగారి పురాతన శిష్యులగు జి. ఎస్.

రాజగోపాలరావుగారు పటమువైపున యాచార్యుడనముచు వీరి వైపున గతి:మగు స్కూలువైపున పరిశోధనయముచేరి దిను శిష్యుల వివిధధీతేజములం జక్కగాఁ గనిపెట్టి వారిం బోషించు నరకాళ ముపాధ్యాయులకుఁ కాలదని యుష్టోపించిరి.

ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నార:—ప్రపంచ మంతటిలోను భారతపుత్రులు భగ్యమునకే వాసికెక్కిరి. చింతచచ్చినను పులుపుచావదన్నట్లు భారతీయులు ఎంత దుర్లభ అనుభవించుచున్నను, తమ స్వభావికమైన భగ్యమును విడనాడకాలకు. కుండి, గ్రుడ్డి, మొదలగు అంగహీనులకును వృత్తిచేసికోకాలని మిక్కిలి మునుసరివాకిని భగ్యముచేయుట సహజము. కాని బీదజాతులు ఆర్యులు, దృఢకాయులై, యాచరయే జీతసాధారము గావించి తిరిగే సోమరిసోకులకు ఏవిధమైన భగ్యము చేయుట వారి సోమరితనమునకు మరెంత ప్రోత్సాహముచేసిన వారగుదుమే కాని వేరొండుకాదు. ఇందు ముఖ్యముగ మంతెన, చెన్నూరు, వేములవాడ భగ్యపుత్ర బ్రాహ్మణులే తార్కాణము. వీరు యాచరనే ముఖ్యమైన జన్మవృత్తిగా బెట్టుకొని సాధారణముగా నైవామ మహారాష్ట్ర తేజములలో ఏటికి ఏదాది సంచారముచేయుచు ఆంధ్రదేశపు బ్రాహ్మణుల కపక్షి క్రితెచ్చినవారు వీరినియే చెప్పుట కంతయు సాహసించుచున్నాను. ఆంధ్రులు తాముచేయు ఏదర్భకార్యము వైసను కనీసము వారి చేతనైనంతయట్లుకు, ఆంధ్రీజాతీయ కళాకాలకు కూడా చేయుతనోనుగుట తమ నిత్యకృత్యములలో నొకటిగా నెంచి తమక్రిత సెలకొల్పుకొనవరని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రులు యితరులకంటె కొన్ని విషయములలో వెనుకబడియున్నారని వినుట నేను సహింపకాలను. ఆంధ్రనాయకులు తమ పట్టినపట్టును విడుదల, ఆంధ్రరాష్ట్రవిభజన కొరకై ఎన్ని యిడుమలకైసను ఓర్చి, ప్రతిహతులమాటలు పోటింపక కృషిసలిపి విజయము గాంచుటయే వారి కర్తవ్యము. అపుడే మనకష్టము లీడె, క్రితెచ్చి వెల్లడి కాగలదు.

దేశీయ వచన

ప్రథమ దిన చర్య

(మా స్వకీయాలేఖకుని యొద్దనుండి)

ధిల్లీ, డిసెంబరు 28:

దేశీయవచనసభ యొక్క 88 వ సమావేశము నేటి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు ప్రత్యేకముగా కట్టబడిన పరిధి యందు ప్రారంభమైనది. ఈసమావేశమునకు వచ్చినంతమంది ప్రతినిధిప్రేక్షకుల లింకతముల దెబ్బకును రాతేదని చెప్పబడుచు ను. పలురాష్ట్రములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులసంఖ్య ఆరువేలకు మించినది. ప్రేక్షకులు 12 వేలమందికి పైగా సభనలంకరించినారు. భారతదేశమునందలి పలుతావులనుండి రైతులు బియ్యమునికిపైగా కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులుగావచ్చి, యంతయు మత్యాహులమారి. ఈసంవత్సరము శ్రీప్రతినిధి ప్రేక్షకులంద్ర సంఖ్య ఆరువేలమైనది. భారతదేశ మఖ్య నగరముల ధిల్లీయందు ఈమధ్యకాలమున ఇంతమంది ఎప్పుడు ను వచ్చియుండనందున ప్రకృతము దిల్లీ నగరవాసుల యానందము పట్టినదిగావచ్చును. పూర్వము మొగలురాజులు కాలమున జనసమూహముతో కిక్కిరింపజేయు సంతోషదాయకముగ నుండు, శిల్పీ గాజీదులగా ప్రధానమగుచుండినారు. నేడుగాత్రాబిర్లు జనసమూహముతో నిండి కన్నులపండువుగా నుండి పూర్వపు దినములను స్మరింపజేయుచున్నది. దిల్లీ నగరవాసులు సయితము కాంగ్రెసునకు వచ్చిన ప్రతినిధిప్రేక్షకులకు స్వాగతమును సంతోషభరితులగుటయేగాక, వేలకొలదికి సభకు విచ్చేసి తమసానుభూతిని కార్యరూపమున జాపుచున్నారు.

నాయకుల రాక

నిన్నటినుండి ప్రతిరైలుబండిలోను వేలకొలది ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు పలుబండిలనుండి వచ్చుచున్నారు. బొంబాయి నగరమువారి స్వరాజ్యపు రైలుబండిలో మానసియులగు జిన్నా, వజేలు, బెర్లియ, కపర్డి, సర్ డిన్నా వెటింగు, శ్రీనివాస కాశ్రి గార్లు తిలగురు, హర్షిమాను, కల్యాణు, వాగేశ్వరరావు తంతులు, సత్యనారాయణ, రంగస్వామిఅయ్యంగారు, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు, గార్లు మున్నగువారు విచ్చేసిరి. కలకత్తావారి స్వరాజ్యపు రైలుబండిలో విత్తరంజనరావు, చక్రవర్తి, దివన చంద్రపాలు, వాజీరుహుస్సేను, ఫజుల్ హక్కు, జితేంద్రపాలు బెనర్జీ గార్లు మున్నగువారు విచ్చేసిరి. ఆంధ్ర ఆరవ జిల్లాలనుండి మానసియులగు బి. ఎన్. కర్క, న్యాపతిసుబ్బారావు తంతులు, రంగస్వామి అయ్యంగార్లు, దివానుబాదరు గోవింద రావునకుర్క, నేలము విజయరావునాచార్యులుగార్లు మున్నగువారు రెండువందలమంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. ఇంకను వందలకొలది ప్రతినిధులు ప్రతిరైలుబండిలోను వచ్చుచున్నారు.

అధ్యక్షునికి స్వాగతము

ఒంటిగంట కొట్టగానే, సభాధ్యక్షులగు మానసియులు పండిత మదనమోహన్ మాలవ్యగారు, అనిబిసెంటు గారు, రామ స్వామిఅయ్యంగారు, కాంగ్రెసువద్ద లనేకులు వెంటరాగా, సభాధ్యక్షుల ప్రవేశించి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, సభ్యులు పండిట్టిగారికి తగురీతిని అతిథ్యమిచ్చి వారి పభారంజనమునకు కొనిపోయిరి. అధ్యక్షుని కన్నుల గాంచుటకునే ప్రతినిధి ప్రేక్షకులకు గలిగిన యానందము పట్టినదిగావచ్చును. కరతాళధ్వనులు మిక్కిలిమిక్కిలియెను. “స్వరాజ్యానికి జయ” “భారతమాతకి జయ” “పండిట్టికి జయ” అని యాక్రందనము చేయసాగిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల యువస్వాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు మహావీరులు అజ్ఞానాభాను బహదరువారు దిల్లీలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన యువనైత్యులు ప్రజానాయకులు హిందూమతసలూకుల సమ్మేళనమునకు సర్వోత్తమ సేవచేసి కృతకృత్యులైన సహనీయులు. మాతృసేవారాధనతత్పరులు. భారతమాతగీతములు కీర్తింపబడిన తదనంతము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు ప్రతినిధిప్రేక్షకులకు స్వాగతము సంగుచు ఉద్ఘాటనలలో గంభీరస్వాసమిచ్చిరి ఇంతవరకు జరిగిన 82 దేశీయసభలలోను ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు అధ్యక్షులు దేశభావలలో నెప్పుడును ఉప్పొంగించినవారు కారు. నాటియనికానము విజృంభించి యున్న నేడు ఆహ్వానసంఘా

ధ్యక్షులు తమ యువస్వాసమును దేశీయభావలలో నిచ్చి భారతగర్వనాయకులకు సభాధ్యక్షులై యుండుటకు సంతోషపడవలయును.

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

అనిబిసెంటు గారి యువపాదన

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసము ముగిసిన తదనంతము అనిబిసెంటు గారు పండిట్టిగారి కీర్తిసామగ్ధ్యములకు కొనియాడుచు వారిని నేటి సభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని ఈ సందర్భకాలమున భారతవర్ష నాకను నడుపుటకు సహాయము చేసినందుకు నాక గంభీరస్వాసమిచ్చిరి. అనిబిసెంటు గారు మితవాదులు కాంగ్రెసుకు వీడివెళ్లినందులకు ఎంతయు చింతించి మాలవ్యాజీగారు వారికి రాతీకుడుచ్చుటకు ఎంతయు సేవచేసి యున్నారని. నేటిసభకు నాయకులగు పండిట్టిగారికి నగరవాసులు ఉత్సవము జరుపుకొనుట కంతయు కుతూహలై యుండగా వారి యుత్సాహమునకు భంగము కలుగజేసిన దిల్లీరాష్ట్రపాలకునియొక్క త్రువును నిరసించిరి. అధికారులు చేయుచుండు నిరంకుశములననే మనకు స్వాగతం ప్రకృతి చేశారగదని అనిబిసెంటు గారు నడిచి అధికారులు మన నాయకునికి సత్కరము చేయుటకు ఉత్తరవులు పాలించిన పోకపోయిన మనము నేడు ఈ సభకు వారిని నాయకునిగా ఎన్నుకొని మన సంతోషమును ఆనందమును మాపుట నిష్కర్తవ్యమని నడిపిరి.

మానసియులగు హక్కుగారు

తంకజేతనాయకులగు మానసియులు ఫజుల్ హక్కుగారు అనిబిసెంటు గారి యువపాదనమును బలపరచుచు, పండిట్టిగారు మాతృదేశమునకు చేసిన సేవకు కొనియాడుచు, కాంగ్రెసు నాయకులను సమ్మేళనమునకు వారు చేసిన సేవను స్తుతించుచు, మాలవ్యాజీగారి నేడు భారతదేశనాకను నడపవలయునని గంభీరస్వాస మిచ్చిరి.

చక్రవర్తిగారు

కలకత్తానాయకులగు బి. చక్రవర్తిగారు సయితము అధ్యక్షుని ఎన్నికలకు బలపరచుచు గంభీరస్వాస మిచ్చిరి.

ఇతరులు

తరువాత మానసియులగు శ్రీనివాసకాశ్రి గారు, జిన్నా గారు, కపర్డిగారు, దానినంగు, రాయ సాహెబు తయారి లాలు, కామినీ కుమార్ చందా గార్లు మాలవ్యాగారి సభాధ్యక్షులకు వహించగలిగిరి.

అధ్యక్షుని యువస్వాసము

పిచ్చుట ప్రతినిధుల కరతాళధ్వనులు చేయు ఆనందమును వెలిబుచ్చుచుండ పండిట్టిగారు సభాధ్యక్షులుగా వహించి అధ్యక్షుకోపస్వాసమును ప్రప్రథమముగా హిందీలో చెది విరి. మాలవ్యాగారు తమ యువస్వాసమునందు ఈసంవత్సరము రైతుల నేతలు కాంగ్రెసునకు వచ్చి తమకష్టముల నాలోచించుటకు పాలు పుచ్చుకొనెందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నామని. తరువాత అధ్యక్షులు భారతదేశపు పూర్వపుచరిత్రను ప్రకృతదేశస్థితిగతులను రైతులకు తెలియజెప్పిరి.

పిచ్చుట అధ్యక్షులు హిందీభాషను తెలియని దక్షిణ దేశపు ప్రతినిధుల సౌకర్యమునకు గాను, అధ్యక్షుకోప స్వాసమును ఆంగ్లేయభాషలో నిచ్చిరి.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి. (1045)

ఈ కళాశాలలో చేసిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరపరీక్షలకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర పక్షమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేకశాఖ లేర్పరువబడి విద్య కలవబడును.

నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య శాఖకు నెలకు 5 రూపాయలు. తదితర శాఖలకు 3 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్షకును దుత్తీయ లగు కొందరికి విద్యావీర కేతనము లొసగబడును.

యోగ్యతాంశములు:—భిషగ్వరశాఖ తప్ప తక్కిన శాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వరశాఖకు మాత్రము ఆంధ్రమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని భాష ముండిన కాలము. ప్రతిశాఖకు 50 గురకు మాత్రమే ప్రవేశము గలదు.

వివరములకు వెలియగోరువారును దరఖాస్తు ఫారములకు వివరములను మదరాసు మాంట్యుకోడ్డులో నుండు

లింకివిలాసము: } చెన్నపురి ఆయుర్వేద కాలేజి ప్రిన్సిపల్ }
“మండిట్” }
మదరాస్. }

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి

ప్రసాదించవలయును.

33-వ అఖిలభారత దేశీయ మహాసభ

ధీర్లలో సమావేశమగుట

మానసియులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారి అధ్యక్షకావస్థాసము

[మా స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి]

ధీర్ల, డిసెంబరు 28 :

(విన్నుతి తరువాయి)

భారత దేశస్థితి.

ప్రస్తుతము భారతదేశము విపరీతస్థితియందున్నది. ఈ దేశమున నివసించు హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు మున్నగువారు విభాజిత ప్రాచీన సాగరక సంపన్నులు. నుమాన నూట యేబది వత్సరములకు పూర్వము భారతదేశము భారతీయుల పాలనముక్రిందనే యుండెను. అసదుదయమున నీదేశము సర్వభాతులకు సమాజమగు అంతరంగిక కల్లోలమున నునింగియుండెను. అనేక అసాభారణ పరిస్థితుల సమీకృతములన, ఈ దేశమునకు ఆరువేల మైళ్ల దూరమున నివసించుచు, చాలి, మత విషయములలో భిన్నులగువారి యేకజడలోని క్రిందికి వచ్చుట సంభవించినది. భారతదేశ మెన్నడును ఆంగ్లేయులచే జయింపబడలేదు. భారత సైనికుల యొక్కయు, భారత మిత్రుల యొక్కయు సహాయములన ఆంగ్లేయు లీ దేశమున ప్రామాణ్యధికారమును వహించిరి. వీరు కాంచిన, నుకరిపాలనమును, న్యాయమును జ్యోత్స్నము గావించుట చే ప్రజల మీద నాచ్యోనించినది. ఈ దేశమున ఆంగ్లేయుల నముఖ్యముగా పిండుట కారణించినపుడు ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞు లీ దేశభారము తాత్కాలికముగ నుండు నని భావించిరి. ఆదేశముల పరిపాలనాభారమును వహించి, తమయిచ్చ వచ్చినట్లు దానిని నిర్వహించునట్లు ఆదేశమును ఏలుటయే తమధర్మమని వారు డెలిపియుండిరి. కాని, కాలక్రమమున దీనికి ప్రతిపాలభారములే ఆంగ్లేయుల నావరించినవి. భారతజాత్యభివృద్ధి కుపకరించు నటులగాక, భారతీయుల దాసత్వమును వృద్ధిచేయుటకు పనికి వచ్చునటుల పరిపాలనము జరుపబడుచుండెను. భారతీయులీనిధానమునకు తమప్రాతినిధ్యమును కల్పించిరి; ఉదార భావులగు ఆంగ్లేయులు తమవిచారమును తెలిపి యుండిరి; విదేశీయులు తమ అసమర్థులని తెల్లముగాంచి యుండిరి. గుప్రకీర్తన, ప్రేమించి దేశమును అగుమలీగారిట్లు ప్రాయముచూచుచు:— “భారతదేశము భారతీయులకొరకే నిర్ణీతమైనదని గ్రహించి, ఎల్లిక్టప్రెస్, మాకాముగార్లు డెలిపినటుల తమ పాలనము తాత్కాలిక మని గుర్తించియెడల, ఆంగ్లేయులు జాతీయపక్షము వారికి స్వపరిపాలనాంతరములను క్రమక్రమముగ ప్రసాదించి, తమమూలము కుట్టుకుడకు నుత్పన్నస్వపరిపాలనమును ఒసంగి యుండవచ్చును. కాని, యిప్పటికి వారి ఆశయము కాదు. గత యేబదివత్సరములనుండి భారతీయులను, ఉదారభావులగు ఆంగ్లేయులను, తమదేశ విషయపరిష్కరణమున భారతీయులకు అవకాశమును, అధికారము నొసంగవలెనని తెలుపుచున్నాడు. ఈ సంగతి మనకు ముప్పదివత్సరములు పూర్వమే భారతజాతీయమహాసభ యుద్ధించి, అప్పటినుండియు భారతప్రజలకు న్యాయ సమర్థులగు స్వపరిపాలనము నొసంగవలెనని వాంఛించుచున్నది. 1886 సంవత్సరమున కాంగ్రెసు సభవారు సంసిద్ధపరచిన సంస్కరణవిధానమున భారతీయుల కట్టి అధికార మొసంగబడినది. కాని ఆసంస్కరణము లిప్పటివరకును భారతీయుల హస్తగతములు కాలేదు.” 1908-వ సంవత్సరమున కూడ వలస రాజ్యాంగపద్ధతి ననుసరించిన పాలనామండ్రనిర్మాణమే మా ఆశయమని తెలిపియుంటిమి. యుద్ధమునకు చాలకాలమునకు పూర్వమే మన స్వకీయ మగు స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచుంటిమిని తెలుపుట కీవిషయముల నిట బొందుపరచితిని. సంగ్రామములన మనము స్వపరిపాలనము కొరకులేదు. సంగ్రామము లేకున్నను మన కోరిక సఫలీకృతమై యుండవలసినదే. యుద్ధము మనకు కొంత సహాయ మొనర్పించుట నిష్కవాదాంశము. భారతదేశము చేసిన సంగ్రామనేరవలక ఆంగ్లదేశముల దృక్పథమున మార్పు జరిగించినది. 1916 సంవత్సరము, డిసెంబరు నెలలో కాంగ్రెసు లీగులొక మితవాద సంస్కరణ విధానమును సంసిద్ధపరచిరి. ప్రభుత్వమువారు వానిని తృప్తికరించినట్లు యెల్లరకు తెలిసియే యున్నది. అట్టిను చేబట్టెను

గారి సంస్కరణములను త్రిప్పివేయుచు యెక్కుడు బాధ్యత మోసుకు, నూతనోదారవిధానము సంసిద్ధపరుపవలె నని నూచించి యుండిరి. ఈ మధ్య కాంగ్రెసు-లీగు విధానము నొసంగవలెనను ఆందోళనము 'వృద్ధియైనది. ఇందలి నూచనలకు సామ్రాజ్య, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ప్రాతినిధ్యము జూపినవి. ఈ ప్రభుత్వములలో ననేకములు, భారతదేశ రక్షక కాపనము మున్నగు కఠినకాపనప్రయోగము గావించి, ఆందోళనము 'నడంక జూపినవి. కాని స్వపరిపాలనాప్రసాదము చాలసంతరాదని కొందరాంగ్లేయులును, ఆంగ్లేయులకు లును తెలిపియుండిరి. కలకత్తా విమర్శగారిట్లు నడిపియుండిరి. “మన ఉన్నతస్థానములను నూతన సంగ్రామాత్మక దృక్పథముతో తిలకింపవలెను. భారతప్రజల యిష్టానుసారముగ వారి స్వీయాభివృద్ధికి వలయు అవకాశముల నొసంగుటయే చిట్టిషా పాలనాశాస్త్రముగ నుండవలెను. ఈ ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు స్వపరిపాలనమున సమర్థజ్ఞానదులరునట్లు కృషిసూచకమైనది. దీనికి భిన్నముగ మనము వర్తింపలేమని, మనము కృత్రిమస్వభావులమని నిందితులగుట నిశ్చయము. మనఉద్ద్యమము స్వాతంత్ర్యవాదమని తేల్చుచు యెడుట తెలుపబాలము.” పరిస్థితులన్నియు ప్రభుత్వోద్దేశములను త్వరలో ప్రకటించుటకు ప్రోద్బల మొసంగుచుండెను.

ఆగస్టు ప్రకటనము.

ఇట్టి స్థితిలో భారతరాజ్యాంగమండ్రె ఆగస్టు నెలలో తన ముద్రసిద్ధ ప్రకటనము గావించియుండెను. చిట్టిషా సామ్రాజ్యభ్రమగు భారత దేశమునకు క్రమాంతరములబట్టి స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనముల ప్రసాదించుటయే సార్వభౌమ ప్రభుత్వోద్దేశమని భారత రాజ్యాంగ మండ్రె నిర్వచించి యుండెను. ఇది ముద్రసిద్ధ ప్రకటనమే! కాని యిది అనవసరముగ అతివాగదూకతను చూపుచున్నది. అందు గానవచ్చు అటంకములను, నిబంధనములను తొలగింపవలెను. బాధ్యతాయత ప్రభుత్వస్థాపనమే చిట్టిషా పాలనాశాస్త్రమనియు నిందులకు వలయు ప్రయత్నములు సాధ్యమైనంతవరకుగా వించుటమననియు, నిందులకు వలయు అంతరములను నిర్ణయించుటకు భారతరాజ్యాంగమండ్రె భారతదేశమునకు వచ్చుననియు తెలుపుటచే, ఈ ప్రకటనమును మన మాహ్యనించితిమి. మాంటాగుగారిటకువచ్చి ఉదారభావసమన్వితమగు విధానమును సంసిద్ధపరచు నను మద్దేశముతో పోకటనము నందలి లోపములకు పరిగణింపక దాని నంగీకరించితిమి. కాని యీ ప్రకటనమునందలి లోపములే, వీరు సంసిద్ధపరచిన నీ కేదికమును గూడ గానవచ్చుచున్నవి. దీనిని అనేకులు విమర్శించిరి. అనేక సంఘములు ఖండించినవి. కొందరు ప్రముఖులు వాని నాహ్యనించిరి. ఇతరులు అవి అసంతృప్తిదాయకముగను, ఆకాభంగకారకముగను నున్న నని నిరసించిరి. కొందరు వీనిని తిరస్కరించుటకు భావ్యమని వాదించిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములలో, కొంతవరకు భారత ప్రభుత్వమునందును అధికారము ప్రభావదృగత మగుటకు కాంగ్రెసు-లీగు విధానము తోడ్పడుచున్నది. మాంటాగు విధానము మాత్రము రాష్ట్రీయములలో కొంత అధికారమును ప్రజల కేము చేయుచున్నను, భారతప్రభుత్వమున నిట్టి అధికారమును అణుమాత్రము నొసంగకున్నది. ఈ విధముగ కాంగ్రెసు-లీగు విధానముకంటె, అధికారనికేదికము చాల వెలుకంజ చేయుచున్నది. అందుచే అందలి నూచనం ఆసంతృప్తికరముగ నున్నది. ఈ విధానమున సుపరణలను గావించుట అనవసరమని యెల్లరు నంగీకరించయే యుండిరి. ఈ అభిప్రాయమునే అనవరకాంగ్రెసుసభలో విజయము గాంచునట్లు నిర్ణయించి, మాంటాగు-విధాన మొంత ఆసంతృప్తికరముగ నున్నను అవి యెక్కువరక ఆగస్టు ప్రకటనానుసరణముగ నుండుటచే, అందు సుపరణలు చేయబడునెల అది ఆమోదిత మగునని అనవరకాంగ్రెసు సభ తీర్మానించినది. రాష్ట్రీయ, భారత ప్రభుత్వములలో వాస్తవమగు బాధ్యతను

వొనుపవలెనని వాంఛించినది. మాన్యునమితివోరకుడ అభిప్రాయములనే కల్పించిరి. ఈ సభ జరిగిన కొన్ని మాసములకుందరు బొంబాయిలో ప్రత్యేకసమావేశముగావించిరి. ఈవిధానమున కాంగ్రెసు సభకోరిక మార్పులలో ప్రధానమగు వానితో వారుకూడ యేకీభవించిరి. వీనినిబట్టి మాద బాధ్యతాయత ప్రభుత్వాంతకు భారత ప్రభుత్వమునకూడ వొనుపుటవలసిన యెల్లరంగీకరించినటుల ప్రస్తుతము కాగలదు. ఎల్లరును ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము కనుగొనవలెననియు, రాజ్య సభ యందు సంగము, మండి భారతీయులుండుటకువలెననియు, భారత కార్యనిర్వాహకసభయందు సంగముండి భారతీయులుండవలెననియు, మున్నగు విషయములలో నేకీభవించినది తెల్లము కాగలదు. కానవసభ యందు 4/5 రంతు యెక్కువ సభ్యులుండవలెనని వీరి అభిప్రాయము. ప్రభుత్వము త్రి విషయములకల్పముగ, నుండవలెను. మంతులు కార్యనిర్వాహకసభ్యుని ప్రతిపత్తిలిగి యుండవలెను. న్యాయపాలన కార్యనిర్వాహకవర్గ కాఖిలు విభాజ్యములు కావలెను. ఇక ననేకవిషయములలో వీరే కాభిప్రాయపేరికతులై యున్నారు. ప్రధాని విషయములయందు డెల్లరును ఏకీభవించినది తెలుపుటకే యీ విషయముల నిట బొందుపరచితిని. అనవరకాంగ్రెసుసభ సమకూడినప్పుడు జరిగిన మాన్యులవలన, అందలి తీర్మానముల నే యొకను సమర్థింపవలయునో, లేక వానిని మార్చవలయునో అయినవిషయముల మీద నిర్ణయింపవలెను. వానిని పునర్విమర్శనము గావించిన బాగుండునని నాఅభిప్రాయము. ఒక ఉదాహరణము: రాష్ట్రీయప్రభుత్వవిషయమున పోలీసు, జడ్జిలు, కాఖిలు ఆరు వత్సరములవరకు ప్రభుత్వమువారి వశమున నుండవలయునని కాంగ్రెసు కోరినది. కాని, యీ తీర్మానము గావించబడిన పిమ్మట, అధికార విభజన సంఘమును, నియోజకవర్గ నిర్ణయ సంఘమును ఏర్పరుపబడినవి. ఈసంఘములు చేయు ప్రయోజనమున రెండు పెద్దరాష్ట్రములు (బొంబాయి, సంయుక్తరాష్ట్రములు) సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును తక్షణమే నెలకొల్పవలెనని తెలిపినవి. బెంగాలు, మదరాసు రాష్ట్రములు కూడ సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును కోరునని తెలంచుచున్నాను. ఈ విషయములబట్టి కాంగ్రెసు తీర్మానమును పునర్విమర్శ చేయవలసి యుండును.

హిందూదేశము; యుద్ధఫలితములు.

క్రిందటి పర్యాయము దేశీయమహాసభ సమావేశమైన దానికి నిప్పటికి జరిగినముఖ్యాంశములలో యుద్ధవంతముండుట ప్రధానమైనది. “మా సంస్కరణము లెట్టి సమయమున నూచించబడుచున్నదియు, పోర్టుయొద్ద రంగముల దింకను మహత్తమమైన అంశములు నిర్ణయింపబడవలసియుండవలసినదియు బాగుగ గుర్తించిన మే మెంతబాధ్యతతో నీ కార్యమును నిర్వహించుచున్నదియు విదితము కాగలదు”దని రాజప్రతినిధి మాంటాగుగారి కు తమ ప్రణాళికాంశమున చెప్పియుండిరి. “ధీర్ల యందు గాని వైటు హాల్ లో గాని హిందూదేశ సంస్కరణములు తీర్చుకొన బడవలెనపు, హిందూదేశ భావిస్థితి ప్రాప్తి యుద్ధరంగమున దివరకు పరిష్కరింపబడవలసియున్నది. హిందూదేశపు అవృద్ధములనను, లోకావృద్ధములనను అతీర్మానమును నిశ్చీకతయొక్క. ఇదివరకు పేర్కొనబడిన ప్రధానిగారి మహాత్కృష్టిక న్యాయమున టెట్టు చెప్పబడెను. “మిత్రమండలియు, వలసదేశములును, హిందూదేశమును మహావిజయము నొందినంతకు చిట్టిషా ప్రజలగు మీరు సంతసింప దిగియున్నది. ప్రపంచ చరిత్రమందు మానవస్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యార్థ మింతటి విజయమిదివర కెన్నడును గలిగియుండలేదు.” ఇప్పుడో విజయము కలన మున్నటి యెట్లు మాము? హిందూదేశముగూడ కొంత పాల్గొనిన ఈమహావిజయమున దెంతవరకది లాభ మొందగలగును? హిందూదేశ మొనరించిన సహాయమును గూర్చి ముద్ర సిద్ధప్రధానియు, తక్కిన రాజకీయజ్ఞులు నెంత ఉదారవంతముగ జెప్పినదియు తెలిసికొనుటకు చాల ఉత్సాహకరముగ నుండగలదు. 1914 వ సంవత్సరము నెప్టెంబరు నెలలో అప్పటి ప్రధాని ఆస్క్విత్తుచుతోయు డిట్లు చెప్పెను:— చాలి మతభేదముల నెలుగనట్టియు, నియంతయు పాటింపనట్టియు చిట్టిషా సామ్రాజ్యమునకు హిందూదేశ మొనరించిన విశేష సహాయమునకు మే ముమితముగ సంతసించుచున్నాము. చక్రవర్తిగారి ప్రజలందఱు సొక్కటిను. ఒకే సామ్రాజ్యముల మగు మన మందఱములను సామ్రాజ్య భాగ్యాభాగ్యములందు సమాన భాగస్థులము. ప్రపంచమంతయు నెత్తికచ్చినను మన సామ్రాజ్య మింతయు వలె

పదన సంకల్పి వికరపరమమే యే యే దోషయి
మనశ్చేతనములతో బాటుగ మనదాపట నిలిచిన హిందూదేశ
సహాయమును గాధను మాన్పడవలెనని వందనముల
నర్పించి వారిని అదమించుచున్నాము.

బోధన గాథలు చెప్పి—యన నై నెవలతో సమాన
ముగ బోధనానోనే యరచించిన ఈ భారతయోధు లీ దీగ్గు
మానములం దెంత సహాయ మొనరించినది యు యును పూర్తిగ
గ్రహించవలెనని.

సెప్టెంబరు 9-న తేదీ ఇంగ్లండు ఛాన్సెలరు హార్డేన్
ప్రభువు గాథలు చెప్పి:—భారత దైవము మానవస్వాతంత్ర్య
సంరక్షణకాథలు పోరుచున్నాడు గావున వానిని నిక నిష్పటి
నిలిచి నెంతమాత్ర ముంచవలెను.

1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో గాథను బాడ్లి
గారు ప్రవచించినందు నిట్లు చెప్పి:—నలభద్రములను,
హిందూదేశమును చేసిన సహాయ యత్నములను మన మతికొద్ద
సహాయమును మాన్పింపుము అని చేసిన సహాయ మత్సరంత
అమూల్యమైనది.

కర్నూలు మేరీ విద్యుత్ గాథాగారికి “ప్రాప్తి” అంటే
భారతీయములను పుస్తకములను పీఠికా వ్రాసునందు కర్నూలు
ప్రభువు గా డిల్లీ వ్రాసినందు.

1914-15 వ సంవత్సరము భారతీయ స్వయం సేవక
అమూల్యములను మొనరించినందు నిందు వివరించబడినది.

ఇండియన్ “ఎక్స్ ప్రెస్” పేపరులో “సామంత్యము” అంటే
సామంత్యము మిశ్రమందలివానే కాక ప్రపంచపు నాగరికతనం
తను గావాలి అని యాధారంధ్రపు మహాకవిసమయము తొల
గగనే ఈ మతమును ప్రవర్తించుచున్నామని అంటున్నాడు. రాజకీ
యజ్ఞానము బహిరంగముగా వెల్లడించుచున్నాడు. “ఈ సమయము దాని
స్వభావమును గుర్తుచు ఉండవలెను” అని ప్రకటించుచున్నాడు.

సామంత్యము ప్రవచించినందు మాట్లాడుచు లాయ
డు బాడ్లి గాథలు చెప్పి:— “ఇది హిందూదేశము. ఎంత
భక్తిపూర్వకముగా నది బ్రిటిషు స్వయం సేవకు సహాయ మొన
రించినది! మనకష్టములను నామె సంతోషపూర్వకముగా
నొసరించిన అమూల్యసహాయము యాధారంధ్రము హిందూదేశ
సహాయమును పరిశీలించవలసిన విషయములను ముగించుచున్నాడు.

నవంబరు 10-న తేదీ లాయరు బాడ్లి గాథలు చెప్పి:—
ఈయనకు బాధులు, మనశ్చేతనములను అతివైశ్యముతో
బోధించేటట్లు సహాయము చేసించి ఆలోచన సభ
యందలి తనసహాయము జయించుకొనవలె ఇదియంత సహాయ
మొనరించిన హిందూదేశము అంటే భారతీయము మొనరించిన
నది. మరియు మనశ్చేతనములను ముగించుచున్నామని అంటున్నాడు.
మహావిజయములను హిందూదేశము మొనరించుచున్నామని సహాయ
మొనరించినది. సంధిసభా కాలమున హిందూదేశపు అనంత
కార్యములను ముగించుచున్నాడు. మరియు నామె సంతోషము
లాదిగ సోదరులతో మెలగుచున్నాము. ఆసోదరత్వములతోటి
తో నంత మొదలగుచున్నాడు!

మనము యుద్ధమున నొసరించిన సహాయమును మొత్తము
సామంత్యముగా ప్రకటించించుచున్నామని వారికి తెలియజేయు
జ్ఞానము. ప్రతిజాతియు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గలిగి ఇత
రులకుల నెట్టిభాగములను తెలుపి జీవించుచు ననియు, దైవ
చొదలికొన్నట్లు నడచుచుండి యభివృద్ధి నొందవలసినదియు, తన
కష్టపరిమలులను తానే చక్కబెట్టుకొనుచు తన అర్హతను
నకు తానే కర్త గాదని నెలయు జెర్మన్ బ్యాంకు స్వాతంత్ర్య
మాత్రముల నిమిత్తమే హిందూదేశ మాంగులనక్షయము చేరి
ఘోరరణం బొనరించినది. విమోచనసంరక్షణము తన భవ
మాన ప్రాణములను భారతభూమి సమర్పించుచో ఆ మాత్ర
ముల వలన నెవ్వరు భారత భూమి యొ
తనవల తాళుకొనరాదు మానవసమయము. గ్రేటుబ్రిటన్
ను మిశ్రమందలివానిను ఏమాత్రములను బోధించు
ప్రవేశించు విషయము సుఖములను మూలమున క్షత్రి
కరించుచున్నాడు. ఈ మాత్రములను నెట్టి గ్రేటుబ్రిటన్ నక్షయము
అదరముతో గ్రహించెను. ఈ మాత్రములను నంగీకరించుటలో
అమెరికాకులె గ్రేటుబ్రిటన్ ప్రాప్తియంత అర్హము. విల
నన నామగేడ్డ అంటున్నా సామంత్య దైవసాహాయములతో
నని మామోరవత్తుల కోర్కె కలిగివులతో దానియును బోధి
మితిగించుటలకు విజయము నొసరున్నామి. మరియు వారివత్తు
లును బాధలను ఆసాహాయ్యములు. అమెరికాకులె చాల అధిక
ముగనన్నది. అమెరికాకులెను వార మున్నెవ్వరును సహాయ
ముల పాలయ్యెను. అందుచే నంత యుద్ధములను నొందిన
అదేశములు నెండునే ఈ మాత్రముల నంగీకరించు నెట్లు.

ప్రశంసాపాత్రము. ఈ మాత్రముల తమంతట తాము నిర్ణ
యించుకొనిన కొన్ని ఆంక్షములను ప్రతికారములుగ నన్నను
వా రందుల కంగీకరించిరి. ఈ సంధిసభా కాలము కన్నిటికిని
న్యాయమాత్రము

ప్రధానాంగముగ నున్నది. ఈ మాత్ర మన్ని జాతులకు
నన్యాయములనున్నది. మరియు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముతో
నన్ని జాతులను నానివలన హిందూదేశమును జీవించగలగుచున్నది.
ప్రతిజాతియు తనవత్తులను తానే పరిష్కరించుకొని అధికార
మునుబడుచున్నది. యుద్ధాభివృద్ధి రాజకీయాభివృద్ధి యందలిరు
లెట్టి ప్రవేశములు గలిగియున్నామని. అట్టి మామోరగిరి
నిట్టి మనకాశమే యొసగుచున్నది. బాల్యము రాష్ట్రములకు
రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును అధిక స్వాతంత్ర్యము నేమాత్రము
నెడలగుచున్నది. అంతర్జాతీయ ముగింపున జేయ వలయును. ఇక
ముందు నిర్ణయించుచున్న హిందూరాష్ట్రములకు నెట్టికట్టుదిట్ట
ములే చేయబడును. ప్రతిజాతియు హిందూదేశమును జీవించునట్లుగా,
స్వతంత్రాభివృద్ధి మొదలుపెట్టిన తరువాత యేర్పాటు లొనరింప
బడవలయును. నలభద్రముల స్థితిగతుల జూచుచున్నామి. ప్రజల
మాటలను పరిశీలించుచు సహాయముగా పాటించబడి
దేశముల స్వయం సేవక గావాలి అంటున్నాడు.

స్వయం సేవక స్వాతంత్ర్యమాత్రము

తెలిసినది హిందూదేశ విషయమున పాటింపబడునా?
అదియే ఇంగ్లండులో దివంగుల ము సమయ. సిరియా మెసపా
టేమియా విషయమున దీక్షాత్మములే యుద్ధయోగింపబడ
వలయునని ప్రాచీన బ్రిటిషు పౌరసమయలవారిదివరకె నిశ్చయం
చినది తెలిసికొని తెంజేయు సంతోషకరము. ఇందువలన
హిందూదేశమునకు గూడ నీ మాత్రముల నన్యాయంబుననెడల
నకు అనే మనకు గలగుచున్నది. నామెనుచే సంవత్సరముల
కంటె నెక్కువ కాల మి మహాసామ్రాజ్యము చేసిన హిం
దువుల సంతతివారమును, చందలకొని సంవత్సరము లీ మహా
సామ్రాజ్యమును పాలించిన మహమ్మదీయు సంతతివారమును
అగు యెను మన పూర్వజుల స్వయం సేవక అధిపతాళమున
బడి స్వయం సేవక స్వయం సేవక అధిపతాళమున
అర్హులముగాక హిందూ మనకక్షి సామంత్యములను గూర్చి మన
పూర్వుల మహాభవమును కన్నులార గాంచిన ఈ ప్రాచీన
నగరముననే నిలిచి మొట్టమొట్టమొదట నెట్టికట్టు వచ్చి
తిమిగదాము భారతసోదంబోధితులు తెల్ల మిక్కిలీ సిగ్గు
పడి విచారనాగరమున గూర్చున్నాడు.

మన సామంత్యము.

ను గూర్చి మన యధికారుల కావంతము తెలియును.
బ్రిటిషువాడు రాజమును మననా రెంత సామంత్యమును గలిగి
యున్నదియు తగిన అవకాశము నిచ్చినవారికి తాగుగ నికటిక
రించి చెప్పగలగవలెను. అసంగతి నించుకంటె తెల
సికొన గోరవారు ఒక్కరూ దాకాభాయి నావాలిగాబే
రచించబడిన “హిందూదేశమునది పేదటికము, బ్రిటిషువా
తిహాస్య పరిపాలన (Poverty and unbritish Rule
in India) అను ప్రకటనందలి 581 మొదలు 624 వరకు
గల పుటల నొక్కరూ దిలకించుచు గాకయు నేయ కొరుచు
న్నాడు. మహావిద్యోగ ప్రజలనుగలిగి హిందూసామ్రాజ్యము
నందలి మహావనంతు ప్రదేశ మింకను భారతీయపరిపాలనమునం
దున్నదనియు, ఈ సంస్థానములలో ననేకము బ్రిటిషు ఇండియా
యందలి అనేక భాగములకు ముగిసిపోవలెననియున్నాడు.
150 సంవత్సరములు బ్రిటిషువా పరిపాలనమున యున్నా
వలననా మనము మనోడి సంసారములకులె నెట్లు మోజుల
మైతిమి? సర్ జె. సి. బోసునంటి యనాశాస్త్రజ్ఞులను, సర్
రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరును మండికొన్నవలెను, సర్ భామయ్యయ్య
గారు, సర్ రమచంద్ర ఘోషులవంటి వ్యాఖ్యాతులను, సర్ జి.
మాధవరావు, సర్ సాలబజులవంటి పరిపాలనాదక్షులను,
సర్ నయ్యును సహాయులు లొంగు గారలవంటి వ్యాఖ్యాతు
లను, దావాభాయి నాథ్ రెండే గారల కంటిజాభిమాను
లను, మెహతా గోక్షే గారల కంటి రాజకీయజేత్ర
లను, జె. ఎన్. ఠాకూ, సర్ దోరబు తాతాగారలవంటి పారి
శ్రామిక జేత్రులను, గంధగారులంటి ముగినేనలను, వివిధరం
గములం దిహాస్య భైర్యమే బోరాడి భర్తాభ్యుదయ ప్రాణ
ముల నర్పించిన మూలధనసామ్రాజ్యములను, కన్న ప్రజాభ్యుదయ
భారతీయము స్వయం సేవక ముగిసిపోవలెనని జూచునా?
మాజన్మపు హక్కులను స్వయం సేవక ముగిసిపోవలెనని
అపచారములంద నిట్టి పరిస్థితిగమునూడ మేము భరింపజా
లము. ఇంక స్వయం సేవక మాత్రము భారత భూమికిని అన్య
యంపలయు నని మేము కోరుచున్నాము.

స్వయం సేవక స్వాతంత్ర్యమాత్రము

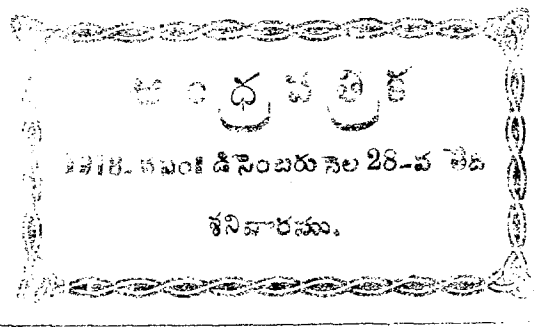
సోదర సోదరిములు! మన మిప్పుడున్న నీ స్వయం
సేవక స్వాతంత్ర్యము పదమునకేమి యర్థమో స్పష్టముగ గ్రహిం
పవలసియున్నది. సంధిసభానల సంబంధమున తెలుపబడినపు
డది రెండువిధములుగ నున్నది. అందు మొదటిదేమన: మనదేశ
ములు తామెవ్వరి యాధిపత్యము నందుకొనియు తామే నిశ్చ
యించు కొనుట దైవవశమున హిందూదేశము బ్రిటిషు సింహా
సమునకు చెందియున్నట్లు చే మనమింక నెవ్వరు నానందంధ
మును బోనాదవలెముగావున ఆ మాత్రముతో మనకేమియు
సంబంధములేదు. బాడ్లి ప్రకర్త గారు 1912-వ సంవత్సరమునం
దు పట్టాభిషేకానంతరమున హిందూదేశమును జూడవచ్చిన
పుడు మనము మనస్వామిభక్తిని స్వయముగ నివేదించుకొం
టిమి. మనమింకను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముననే యుండగోరవలెను
అయిన నింక రెండవమాత్రమున్నది. అది యే స్వయం సేవక
మాత్రమే గావున నించుకంటె ప్రాముఖ్యభావము నొందదు.
అదేమన: నలభద్రములతో మనకు మనస్వరూపములనుబాదు
కొనుట సామ్రాజ్యస్థపూర్వక స్వయం సేవక గావలెను.
దీనినైన సంతయు నివ్వడే ఈయవలసినదని మనము కోరలేము.
1916-వ సంవత్సరపు కాంగ్రెసు-లీరు ప్రజాశివమున తెలి
పిన ప్రకారము కొంత స్వయం సేవక వారమును గోరుచు
న్నాము. ప్రస్తుత మహాయుద్ధమునందీ దిగ్విజృంభితంబై బయ
టకు వచ్చిన స్వయం సేవక మాత్రము ననుసరించి తీర్మానింప
బడునంతవరకు స్వయం సేవక అనగా బాధ్యతాముల పాలనాధి
కారమును మేము కోరుచున్నాము. ఇట్లుకొంటి యని మాంటే
గు మెప్పుడప్పు ప్రభువు గారల మాచల నాటవలసింది (కొత్త
సూచనల యొందింప నకనగునట్లు. అకస్మాత్తు సభా మహా
వ్యాధియగుట తాము నూచించిన మాయలతో వానిగ్రహిం
ప నంగీకరించినది.

హిందువులు, ముసల్మానులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు
మొదలగు అన్ని మతముల ప్రతినిధులును, భూకామందులు,
వ్యవసాయదారులు, వర్తకులు, వ్యాపకారులు మొదలగు అన్ని
తరగతుల ప్రతినిధులును, విద్యార్థులు, రాష్ట్రసేనకులు
మొదలగుల అన్ని విధములగు వారి ప్రతినిధులును
అమెరికాలోని వామంతో విజృంభించునట్లు నిజముగా యాదాద్దా
రక ప్రాణిభ్యులను చెప్పవలెను. ఈ దేశముయందే ఈ విష
యమును గూర్చి ప్రజల మనోభిప్రాయములు తెలియజే
యటకు సమావేశమైనది. ఈసభయొక్క గొప్ప ప్రత్యేక ము
కృత మేమన: పలుతావులనుండి విశేష ర్యయ్యతములకొల్పి
కష్టసాయదారుల ప్రతినిధు లిచ్చు కేటె. ది. పీరెండులకేటెం
చి? తమదేశములతో బాటుగ విశేషముగ స్వయం సేవక వారికా
రమునుగోరుటకొనకు నారింకేను దేచిరి. ఈ దేశమునకేమిబడ
నున్న స్వయం సేవక వారపు ముప్పు నెట్టిదిగ నుండునదియు
నిమ్మహాప్రాణిభ్యులను నిశ్చయించగలను ఈ భారతీయప్రాణి
నిధులు గోరుప్రకారము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు స్వయం
సేవక మాత్రము ననుసరించి వారి సూచనల నంగీకరింతురు
గాక! ఇంకను ఏర్పడునట్లు మహా స్వాతంత్ర్యగ్రహ
మునకు, భారతీయము పరిపూర్ణ బాధ్యతాముత పరిపాలన
మొదలగుల ముగ మొదలగులతో భారత ప్రతినిధులములు
విశేషముగ పాటింపబడి స్వయం సేవక మాత్రంకార
మరుర్పవలెను గాక! ఇందుములమున భారత ప్రజలకు ప్రజల
సంతోషమును గలిగించి వారిస్వభావ సుఖానింది ప్రభుత్వ
మునాను హిందూదేశమునకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు
గల సంబంధమును బలవత్తరము చేయుటకు.

మండలి మూలవాక్యగారి డేవల్యాసము

మొదటిసారిగా వ్యాఖ్యానము
యుద్ధమునకు హిందూదేశము చేసిన ప్రతి, వస్తు, ధన
సహాయమును గూర్చి మూలవాక్య గా డిఫియంట్ ముగిసిరి.
దాని 100,00,00,000 పౌండుల ని వ్యయమైనది సామ్రాజ్య
కామసభలో మూలవాక్య గారే అభ్యర్థించినది. అది ముగియు
గాని సాత్వికవిశోధింప బడునది గాని మూలవాక్య గారు పే
ర్కొననే లేదు. మహా ఘోరముగా గాని జరుగుచుండ
కొందరు రాజకీయసంస్కర్తలు సాత్వికవిశోధమును తలపెట్టి
రి. ఈ విషయములు లోకవిదితులు గాక కొందరికొకట
లేనివారు విషయముల యాధాన్యమును గ్రహించగోరుదురు

మహమ్మదీయులదామహాసభ:—అభ్యుదయము సర్
ఇబ్రహీం రహీంతుల గారు 26 వ తేదీకి ముగియుచు వచ్చిరి.
ఆయనకు డుర్రోపుతో తీసికొనివెళ్లిరి. సభ 27 వ తేదీ
మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు జరుగును.

నూతనోపద్రవము

జర్మను నైతికవిగ్రంథకవిధాన మంతరించి ప్రపంచమున శాశ్వతశాంతి నెలకొనునని ప్రజలెల్లరు సంతసించుచున్న సమయమున, ప్రపంచమును నూతనోపద్రవ మొకటి ఎఱుగొనుచున్నది. ఈ యుపద్రవము అనుదినము వ్యాప్తి గాంచుచున్నది. జర్మను “మిలిటరీస్” మడుగంట గనే, రుష్యను “బాల్వివిస్ము” తలజూపి, ప్రపంచమునకు నూతనోపద్రవమును దెచ్చిపెట్టుచున్నది. “బాల్వివిస్ము” అనినను “బాల్వివిక్కు” అనినను, రూఢ్యర్థ మొకను ప్రకటితము గాలేదు. రూటరు తంత్రీవార్తలనుండి తక్కువేరొక విధమున యీ పదముల నిజార్థమును గ్రహించుటకు వీలు గలుగుటలేదు. నైతిక నిరంకుశత్వ మొక కొనను, బాల్వివిస్ము వేరొక కొనను అగ్రమించుచున్నవి. రెంటికిని వ్యత్యాసము విశేష మున్నను, యొక దానినుండి వేరొక దానిపై కురుకుట సులభము. రుష్యాలో గలిగిన విప్లవముచే బారుగారి నిరంకుశ పరిపాలన మంతరించెను. విప్లవకారులు, అన్ని తరగతులందును సమత్వము వ్యాపింప జేయవలయునని, యుద్దేశించి యుండవచ్చును. అంగ్లదేశము నందును సాంఘికవాదులు గలరు. వీరి యాదర్శము బీదలు భాగ్యవంతులను భేదము దీసివైచి సర్వసమత్వమును వ్యాపింపజేయుటయే యని ఎంచవచ్చును. కాని వీ రాదర్శవాదులు మాత్రమగుటచే, ఉపద్రవ మెద్దియు గలుగలేదు. బాల్వివిక్కులటులగాక, ఆదర్శమును కార్యరూపమున బెట్టి సంక్షోభము గలిగించు చున్నారు. నూతనోత్సాహములో, వీరు తమ యాశయములను ప్రపంచమండలమున వ్యాపింపజేయ సమకట్టియున్నారు. కాని, నైతిక నిరంకుశత్వమువలననే, సర్వసమత్వము గూడ ప్రపంచమున కొనసాగనేరదు. బాల్వివిక్కులు సర్వసమత్వము వ్యాపింపజేయ నుద్యమించి, తిరిగి మరియొక నిరంకుశ విధానమును నెలకొల్పుచున్నారు.

తమతో సంగీకరింపని వారలకు, బాల్వివిక్కులు రుష్యాలో స్థానము లేకుండ జేయుచున్నారు. ప్రతికూల నాయకు లనేకులు నైటిరియాకు వెడలిపోయిరి. బాల్వివిక్కుల యుగదేశములు జర్మనీయం దంతటను క్రమక్రమముగ వ్యాపించుచున్నవి. జర్మనులు, రుష్యాదేశము విప్లవముతో కలవర మొందుచున్న తరుణము నాధారముగ నైకొని, రుష్యులను మిగుల హైన్యముగ సంధి కొడబడజేసిరి. కాని, ప్రతీకారము వెంటనే చేకూరెను. జర్మనీయందే విప్లవ మారంభమయ్యెను. రుష్యాలో జరిగిన పరివర్తనము, జర్మనీలో గూడ సంతాపించెను. ఇంతటితో నిది యాగుటలేదు. నేటి తంత్రీవార్త సనుసరించి, ఎబ్బవైభుత్వమును దొలగించి, విప్లవకర మగు లిబ్బెర్టు ప్రభుత్వమును నెలకొల్పవలయునని, జర్మను బాల్వివిక్కులు ప్రయత్నించుచున్నటుల తెలియుచున్నది. బర్లిన్ నగరమున విధులలోనే ఉభయ పక్షములకు ను పోరాటము జరుగుచున్నది. నాకానైతికు లతివాద పక్షము

బూనుచున్నారు. ప్రస్తుత జర్మను ప్రభుత్వపు కష్టము లిను మడించుచున్నవి. ప్రభుత్వము వారు తమ యధికారమును తాత్కాలికముగ నిలుపుకొనగలిగినను, ఇక కొంత కాలమున కెట్టి పరిస్థితు లుదయించునో జెప్ప వీలు లేకున్నది. జర్మనీలోనే గాక, రుషేనియాకు గూడ నీ యుద్యమము ప్రాచుర్యమున్నది. రుషేనియా మంత్రియగు బ్రెటానోగారు నూతన విధానమును సూచించుచు, పెద్ద సంస్థానములను విభజించి, వాటిని రయితులకు బంచిపెట్టెద మని, నుడివి యుండిరి. మాస్కోలో ఆప్రియను డొకడు ప్రత్యేకపాత శాలను నెలకొల్పి, బాల్వివిక్కు సిద్ధాంతముల నెల్లరకు గజపుచున్నటుల దెలుపబడెను. ఇటులనే చైనాదేశస్థులు గొందర కీ సిద్ధాంతములు నేర్పబడెనియు, వారు విప్లవ్రాద్యమును వ్యాపింప జేయుటకు సమకట్టి రనియు, దెలియుచున్నది.

మిత్రమండలివారు బాల్వివిక్కు కరగజాల వాక్రమించినచో, జర్మనునైతికులలో వలె అంగ్లప్రెంచి నైతికులలో గూడ నీ సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేసి విప్లవమును గలిగించెద మని బాల్వివిక్కులు బెదిరించుచున్నారు. పరిస్థితుల నన్నిటి గమనించిన, బాల్వివిక్కుల యుపద్రవ మధికముగ నున్నటులను, అది దినది నాభివృద్ధి గాంచుచున్నటులను, వ్యక్తమగుచున్నది. బాల్వివిక్కుల సిద్ధాంతములు క్రమాభివృద్ధికిని, శాంతికిని, భంగ కరము లనుట కేమాత్రము సందియము లేదు. కాని, ఈ యుపద్రవమును బోనాడు టెటులు? ఇందువిషయమై అంగ్లప్రెంచి దేశాధికారులు దీర్ఘముగ యోచించుచున్నారు. విల్సను గారి యోసంప్రదించి, పిమ్మట తగినచర్య దీసికొన నుద్యమించుచున్నారు. ఈ లోపున, రాజభక్తి యుతులగు రుష్యులు గొందరు, బాల్వివిక్కుల చర్యల సహింపజాలక నాంగ్లపరాసుదేశములకు వెడలుచున్నారు. వారికి తగిన సహాయము జేయుటకు, అంగ్ల పరాసు ప్రభుత్వము లుద్యమించుచున్నవి. బాల్వివిక్కుల నైస్యములు గూడ ప్రబల మగుచున్న వని, వదంతి వ్యాపించినది గాని, ఇం దెంత వరకు సత్యము గలదో తెలియదు. బాల్వివిస్ము వ్యాపింపకుండ నడచివేయుట ముఖ్యధర్మ మని, మిత్రమండలివారు గ్రహించుచున్నారు.

ఈ యుపద్రవమును బోనాడు టెటులు? బాల్వివిక్కులపై నైస్యముల బంపి వారిని జయించుట సాధ్యమా యను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. మిల్నరు ప్రభువుగా రొక యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుచున్నారు. రుష్యను నైస్యము లెన్నియు బాల్వివిక్కుల నెదిరింపజాల వనియు, మిత్రమండలి నైస్యము లింకను రుష్యాపై వెడలవలయు ననియు, వీరి యభిప్రాయము. ప్రెంచి వాత్సాహతికలు వేరొక యభిప్రాయము దెలుపుచున్నవి. మాటిన్ అను ప్రెంచిపత్రిక, ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ పరిపాలించెడి ప్రభుత్వ మేది యయినను, మిత్రమండలివారు దానికి సహాయము జేసెద రనియు, రుష్యాలోని యశాంతి తాత్కాలిక మనియు, రుష్యులే ఈ యశాంతిని బోనాడగల రనియు, వ్రాయుచున్నది. పెటిట్ జర్మను లను పత్రిక, ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారిక మీద రుష్యాపై పెద్ద దండయాత్రను తలపెట్టలేరనియు, పారిసులోనున్న రుష్యను ప్రముఖులకు మిత్రమండలివారు తగిన సాయము జేయవలయుననియు, హెచ్చరించుచున్నది. నైస్యముల బంపుట మూలమున రుష్యా వ్యవహారములలో మిత్రమండలివారు జోక్యము పుచ్చుకొన రని, పరాసు విదేశ రాజ్యాంగమంత్రి యగు పిచానుగా రుపన్య

సించిరి. బాల్వివిక్కుల నడచుటకు మిత్రమండలి వారు ప్రబల మగు నైస్యనివహములను బంపుటకు సాధ్యపడినను, తలపెట్టినకార్యము సఫలమగునా యని యోచింపవలసి యున్నది.

బాల్వివిక్కు సిద్ధాంత వ్యాపన మరికట్టుట, దండనపద్ధతులచే ను సాధ్యము గాజాలదు. ఈపద్ధతులు బాల్వివిస్ము వ్యాపకమున కధికమగు ప్రోద్బలము గలిగింపవచ్చును. జర్మనులు రుష్యులపై గవిసిరి గాని, బాల్వివిక్కు సిద్ధాంతము లిపు డన్ని దేశములకన్న జర్మనీలోనే మితి మీరుచున్నవి. అందుచే, బాల్వివిక్కుల ప్రత్యేక లగు రుష్యను ప్రజా ప్రముఖులకే, యీ కార్యమును వదలుట భావ్యము. ఏ దేశమునందయినను, ప్రజాసామాన్య మెప్పుడును శాంతిని, క్రమాభివృద్ధిని గోరెదరు గాని, బాల్వివిస్మును వాంఛింపరు. అందుచే కొలది కాలములో రుష్యను ప్రజలే యీ కార్యమును సాధింపగలుగుదురు. మిత్రమండలివారు మాత్రము, తమ నైతికబల ముపయోగించి రుష్యను ప్రజలకు తోడ్పడుట మంచిది. ఇక బాల్వివిక్కుల సిద్ధాంతములు మిత్రమండలి దేశములలో వ్యాపింపజేయుకుండుట కొక్కటే మార్గము గలదు. త్వరతో జరుగనున్న సాధిసభలో ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమును, ధర్మవీతముపై నాధారపరుపవలయును. స్వాతంత్ర్యమున్ని జాతులలో బెరుగుటకు సమానావకాశముల నొసగి, స్వయంత్రి యసూత్రానుసారముగ పునర్నిర్మాణమును కొనసాగింపవలయును. ఈ దృక్పథము నుండి యణుమాత్ర మయినను దొలగక, మిత్రమండలి కృషిసంఘటనేని, బాల్వివిస్ము మిత్రమండలిదేశములలో నడుగిడజాలదు. అటు గాక, మిత్రమండలి దేశములు, భూమ్యాక్రమణవాంఛను విడనాడక, పరాధీన జాతుల కెల్లరకు సమాన స్వాతంత్ర్యముల నొసగక, సంగ్రామోద్దేశములకు భంగకరముగ వర్తించియెడల, బాల్వివిక్కులకు ప్రోత్సాహము గలుగవచ్చును. మిత్రమండలివారు సంగ్రామమునం దెంతటి యహేమాదారభావము గనుబటచిరో, పునర్నిర్మాణమునందు గూడ నంతటి యుత్సాహభావములనే గనుబటచి, లోకకళ్యాణమునకు బూనెదరనుటకు సందియముండదు.

హిందూదేశమున బాల్వివిస్ము ప్రబలుననుట కన్న వ్యర్థప్రసంగము వేరొకటి యుండదు. హిందూదేశము సక్రమాభివృద్ధిని గోరుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాశయము లీ సత్యమును తేటపరచుచున్నవి. కాని, జప్తిసుపత్రిక తనసహజధోరణితో నిటుల వ్రాయుచున్నది.

“హిందూదేశమునకు జర్మను యుపద్రవము, బాల్వివిక్కుల యుపద్రవమున కన్న నెక్కుడవాయకరమగునది కాదు. హిందూదేశమున కిప్పుడు ఏదేశ ద్రవ్య మే తెంచుట సులభసాధ్యము. హిందూదేశమున, గర్హ్యమగు కార్యముల గావించుటకు తగినబలగము గలదని రొల్లు కిమిటివారి నివేదిక వెల్లడించుచున్నది. అందుచే రాష్ట్రీయ సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము మేల్కొని, జర్మనుకుటల నాంకవరచిన నిర్బంధశాసనములు తొలగిపోకుండ జూడవలయును. లేనిపోని భయము గలిగించుటకు మా కృషిములేమ గాని, ప్రభుత్వము వారు మున్ముందే జాగరూకత గలిగియుండుట భావ్యము. ఎట్టి శిక్షాముపకృతనను, సమ్యక్తింపని గొందరు ముచుష్టు లీ దేశమున గలరని మే మిది వరకే తెలిపింటిమి రుష్యాలో జరుగుచున్న వని రూటరు దెలిపిక విషయములలో గొన్నింటిని, హిందూదేశములో ఏక్షింపక పోము.”

ఇట్టి వ్రాతలే, లేనిపోని కలవరమున కెడమిచ్చి, దేశములో సనవసరభీతిని కలిగించు

చున్నది. స్వపరిపాలనావిధానము సఫల మగు నని సంతోషించుచున్న సమయమున, అందుకు విఘ్నముల గలిగించి ప్రభుత్వాధికారులతో ప్రజల రాజభక్తిపై ననుమానముల బుట్టించ నెంచుట మిగుల గర్హ్యము. ప్రభుత్వమువారి సమయమున స్వపరిపాలనావిధాన ప్రతికూలక హితమునకు బెడచెవిబెట్టి, నిర్బంధశాసనముల దొలగించి, స్వయంనిర్ణయసూత్రాధికారమును, స్వపరిపాలనాధికారమును భారతీయుల కొనగినచో, బావి విసము హిందూ దేశమువంక కైసరు రావెల చును. ప్రజలు విప్లవకరమగు బావివిక్రమ సిద్ధాంతముల కేమాత్రము చెవియొగ్గరనుట తథ్యము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సమయమునకు దగిన ప్రతిభను కనుబటచెదరని విశ్వసించుచున్నాము.

జాతీయమహాసభ.

నూతన యుగోదయ మారంభ మయినది. ఆంగ్లోద్యమ మంతకాలమేయాశయములకొరకై కృషి సలుపుచున్నదో, అట్టి యాశయములు కాంగ్రెసు సభలో గూడ బ్రాకుచున్నవి. కాంగ్రెసు సభ నాంధ్రదేశమునకు బిలుచుట కింతకన్నను మంచిసమయము దొరకదు. ఆంగ్లోద్యమమున కిది విజయచిహ్న మని చెప్పవచ్చును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ఉద్ఘాటనలో తమ యువన్యాసము నొసగిరి. అధ్యక్షులగు మాలవ్యాగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును కొంతవడి హిందీ భాషలో నొసగిరి. కాంగ్రెసుసభకు వేయిమందికిజైగ రయితులు విచ్చేసి, దేశభావోపన్యాసముల నాలకించి వాటిని మిగుల శ్లాఘించిరి. స్త్రీప్రతినిధులు వందలకొలది విచ్చేయుట, ఎన్నదగియున్నది. పురుషులతోబాటు, స్త్రీలు గూడ దేశపు రాజకీయ సాభాగ్యమునకై కృషిసలుపుట శుభసూచకము. కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లెల్లరు నూతనాశయపూరితులై యున్నారు. 6000 ప్రతినిధు లీ వత్సరపు సభకు విచ్చేసి రని, మెయిలు వ్రతీకావ్రతీనిధి దెలుపుచున్నాడు. అతివాద మితవాద విభేదములు సమసిపోయినవి. లోకమాన్య తిలకుగారు, అన్ని పక్షముల గలసి కృషి సలువవలె నని, హెచ్చరించుచు, సందేశ మంపిరని తెలియుచున్నది. మితవాదులును జాతీయ వాదులును నేక వేదికపై జేరుటచే, ఆంగ్లోహిందవ వ్రతీకలకు వివాద మతిశయించుచున్నది. ఈ వ్రతీకలు రెండు పక్షముల యైకమత్యము జెడగొట్టుటకు జేసిన ప్రయత్నములు విఫల మయినవి. నిన్నటి మెయిలువ్రతీక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

“కొంతమంది మితవాద నాయకులు, ఢిల్లీ సభకు వెడలుటచే, తమ విధానమును దేశమంతయు నంగీకరించె నని అతివాదులు దెలుపుటకు వీలు గలుగుచున్నది. ఇందుకు మే మెంతయు విచారించు చున్నాము. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక త్వము అతివాదుల చేతులలో నుండునంతవరకు, మితవాద నాయకులు కాంగ్రెసు సభాకార్యములలో జోక్యము గలుగజేసి కొనకుండుటయే యుత్తమపద్ధతి.”

మితవాదులపై నింతటి యభిమానము మెయిలు వ్రతీక కెప్పుటినుండి గలిగెనో తెలిసికొన గోరుచున్నారము. ఈ వత్సరపు కాంగ్రెసుసభ దేశములో నూతనోత్సాహము గలిగింప గలదు. ప్రజాశయ సాఫల్యమున కాంగ్లోదేశపు రాజకీయ స్థితి గూడ సమకూలముగ నున్నది. లేబరుపక్షము ప్రాబల్యము గాంచి, ప్రభుత్వ ప్రతికూలపక్షము వహించునని యూహింప బడుచున్నది. కాలస్వభావమును గమనించుచో, హిందవ స్వపరిపాలనోద్యమము విజయము గాంచక తప్పదని యూహింపవచ్చును.

మాలవ్యాగారి జన్మదినము
లీడరు వ్రతీక యిటుల వ్రాయుచున్నది:
“డిసెంబరు 25-వ తేది, మాలవ్యాగారు పుట్టినదినము. వారికి 57 వత్సరములు ముగియును. గౌరవపుస్తకమును మాలవ్యాగారు వారికి దెలుపుచున్నారము. మాలవ్యాగారి జీవితము నిష్కలంక మయినది. స్వార్థరహిత మయినది. నాత్యజేశ సేవార్థము, మాలవ్యాగారు తన ప్రాచీన చిక్లాధములన్నియు త్యజించిరి. రాజకీయవిషయములందు గాని, విద్యావిషయములందు గాని, అట్టి జేశ సేవను జాపగలవారు మిక్కిలి యరుదుగ నున్నారు. వారు రెండవమారు కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుడవని నలంకరించెడి గౌరవము బడసిరి. తాత్కాలికభేదాభిప్రాయము లెన్నియున్నను, యువకు లందరకు ప్రజాహితజీవనమున మాలవ్యాగారు రాదర్శప్రాయులుగ నున్నారని ఎల్లరంగీకరింపక తప్పదు. మాలవ్యాగారు సంయుక్త రాష్ట్రముల దేశభిమానులలో నెల్ల స్వగగన్ముదము, నాయకులలో నెల్ల శ్రేష్ఠుడు ననుటకు సందియము లేదు. అట్టి దేశభావతత్పరునికే భగవంతుడు దీర్ఘాయువుసంగు గాక యింక గోరుచున్నారము.”

అయుర్యేదవైద్యము
ఢిల్లీలో గూడిన అఖిలభారతీయ వైద్యసభాధ్యక్షుడును, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడును, అయుర్యేద వైద్యకరిశోధన మత్స్యవరమని తమ యువన్యాసములలో దెలిపియుండిరి. ప్రజాసామాన్యమునకు సాశ్చాత్యవైద్యముపై విశ్వాసము తక్కువ. సాశ్చాత్యవిధానమును నేర్చినవైద్యులు, దేశీయ వైద్యమును నిరసించుటచే, ప్రజలకు హానికరము జేయులేరున్నాడు. ఈ విషయమును బాగుగ గుర్తించి, సాశ్చాత్యవిధానము సభ్యసించువారు దేశీయ వైద్యవిధానమును పరిశీలించి, అందలి వద్దతుల నవలంబించినగాని, వారు ప్రజలలో విశ్వాసము పురికొల్పజాలరు. అయుర్యేద మింగను అభివృద్ధిగావలసియున్న మాట నిజమే. కాని, దేశమునకు సరివడడి ఈ విధానమును నిరసించుటచే మితిలేని నష్టములు వాటిల్లుచున్న వనుటకు సందియము లేదు.

అఖిల భారత వైద్య సభ
అధ్యక్షకోపన్యాసము

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 28:—అఖిలభారత వైద్యసభ నేటికొన దయము సమావేశమైనది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు జి. ఇ. సేతుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగిరి. సభాధ్యక్షులగు డి. నీలరత్న సర్కారుగారు తమ అధ్యక్ష కోపన్యాసము నందు ముందు దేశాభివృద్ధికోసమై యుర్యేదయో చేయవలసి యున్నదనియు, ఇందులకు సామ్రాజ్యప్రభుత్వపు కర్తవ్య జనరూ గారు తగు ప్రయత్నముల ను చేయుచున్నందులకు సంతోషమును చూపిరి. ప్రస్తుతమిదేశమున వ్యాపించియున్న విషజ్వరమును నివారణచేయుటకు గాను వైద్యసహాయము మిక్కిలుగా కావలసియున్నది. ఈవ్యాధిని నివారణచేయుటకు వైద్యులకు తగిన రీతిని శిక్షణ నీయవలయును. దీనికిగాను సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు ఆపరిమితముగా పనిచేయవలసి యున్నది. సాధారణవైద్య గలవులుట ఎన్నియోక భావాలను నెలకొల్పి, లక్షలకొలదిభవమున వ్యయపరచి, విద్యావ్యాప్తమనకు ప్రభుత్వమువారు తోడగుచున్నాడు. వారు వైద్యవిద్యాభివృద్ధికి సయితము ఎంతయు పనిచేయవలసి యుండును. అయుర్యేదవిషయమును విభిన్నమువారు సానుభూతిని చూపవలయును. వైద్యవిద్యకు విద్యుత్ శిక్షణ వలెను దీనిని సయితము చేర్చిన ఆయుర్యేదమును సరియైన పద్ధతులమీద వ్యాపింపజేయుటకు సదుపాయములు కలుగలవు. ఈవిషయమును దొరతన ముపేక్ష వహించినయెడల వైద్యవిద్య నశింపగలదు. వైద్యవిద్యకోసమే పురోధనాలయములను నెలకొల్పవలయును. స్త్రీలకు సయితము వైద్యవిద్యను వివిధ గావలయును. కలకత్తా, డక్కా, బొంబయి, మద్రాసు, పూనా, విశాఖపట్టణము, లక్నో, అలహాబాదు మున్నగు స్థలములందు స్త్రీలకు వృత్తికై వైద్యకళాశాలలను నెలకొల్పవలయునని అధ్యక్షులు నడిచి తమ యువన్యాసమును ముగించిరి.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసులో ప్లేగు:—క్రొత్త కేసు లేదు. లేవు. ప్లేగు కిగిలిన యువకులను కానరాలేదు. ప్లేగు కి కాలు చేయబడుచున్నది.

బ్రహ్మసమాజము:—ఎన్. రత్నముగారు ‘ద్రావిడులు- వారి ఆరాధనము’ను గురించి అంగభాషయందు 97 ఆడ్వాపిళ్లవిధియందు 29 వ తేది సాయంకాలము 8 గంటలకు దైవప్రార్థనము చేసి బోధించెదరు.

చెన్నరాష్ట్రపు జాతీయోత్సవ సభ:—మహానవమి మండరమునందు 29-వ తేది సాయంకాలము 4-80 నిమిషములకు చెన్నరాష్ట్రపు జాతీయోత్సవసంఘమువారి ప్రత్యేకసమావేశము జరిగి నియోజక వర్గ నిర్ణయాధికారి విభజన సంఘమువారి యెదుట ప్రకటనయగు సాక్ష్యమిచ్చి వారిలో నీడంటు సి. పి. రామస్వామి ఆశ్చర్యగాఢము కూడ చేస్తుకొను విషయమును యాదించెదరు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:—రేపు(ఆదివారము) పగలు 11 గంటల కెప్పటికలెనే పెరంబూరులో రాఘవాచారి యార్ వీధి 15 నెం|| స్థలమున విద్యార్థుల కొక ప్రార్థనకేంద్రము సమావేశమగును. ఆదినముననే సాయంకాలము 8 గంటల ఆడే స్థలమున నొక ప్రార్థనసభ కూడును. చేపూరు మునిశ్వరయ్యగారు తెలుగున ప్రార్థననత్వము. డాక్టర్ జి. వేంకటాచలయ్యగారు ద్రావిడభాషయందు “యచ్చావం తద్భరతి” అను విషయము నుపన్యసించెదరు.

గణపతివిలాస సభ:—నిన్నటి సాయంత్రము ఈ సభవారు సాందర్యమునామందు ప్రేమశీత్రము అను నాటకమును ద్రవిడభాషయందు ప్రదర్శించిరి. సీతలు బహురమ్యముగా నుండెను. కథా నాయకుడగు జయసింగు పాత్రయు కథా నాయకయగు తారాబాయి పాత్రయు అత్యమోఘముగా ప్రదర్శింపబడినది. ఇందు తారాబాయిపాత్రకే మొదటిస్థానము నీయవలెను. తృతీయరంగమున తులసీబాయి జాట్టు విరియబోసికొని రాక్షసిరూపమున గన్పట్టెను. కాని ఈలోపము తరువాత రంగమున సమించుకొనబడినది. మదనసింగు వీరసింగుపాత్రలు బహురమ్యముగ నుండి సభ్యుల కుత్సాహము గలిగించుచుండెను. జల్లురుభానుని తమిళ హిందూస్థానీ మిశ్రమరాగములను, మిశ్రమ పదములను గల సంగీతము ఆమోఘమైయుండెను. అతనికి ఒక మహమ్మదీయ నాయకుడు బంగారువ్రతకము కొసగెను. మొత్తముమీద నాటకము జయప్రథముగ నిర్వహింపబడినది.

జర్మనీ సరకులు.

మెల్బోరన్ డిసెంబరు 28:—ఏదేశమున చేయబడిన సరకుల పేకేజీలపై నా దేశపుముద్ర యుండవలెను. జర్మనీ సరకుల పేకేజీలను నుండునట్లు కార్యాలయమునండి తీసి కొనివెళ్లుట ఆఫ్ఫీసుసరకులు అని ఆపాకేజీలపై వ్రాయగూడదని విక్టోరియాశాసనసభవారి కచ్చయను చేసిరి.

గోదములు

మెల్బోరన్, డిసెంబరు 28:—గోదములను తీసికొని పోవుటకు 20 స్త్రీయలు రాగలవు.

నామదతునవాలు గారి ముద్దవాసము:—1915 ఆక్టోబరు నెలనుండియు నవాబుగారు రెక్రూకానునిధికి నెలకు రు 250 ల వంతును నిచ్చుచున్నారు. ఇప్పుడు యుద్ధవ్యయములకు రు 15000 లను విరాళముగ నొసంగిరి.

ప్రయాణపుచీట్లు:—ప్రయాణపుచీట్లు కొనుగారు తమతమ రాష్ట్రీయదౌత్యములకు వ్రాయవలెను.

రైలుచే యుద్ధోగియొకరిట్లు వ్రాయున్నాడు: రైల్వే అధికారులు నౌకరుల కష్టముల బాగుగ విచారించి, యికముందు ఏవిధమైన అభ్యంతరము కలుగజేయక, వారికి మొదటినుండి రమ్మును జన్మపాత్రులు, తొలగనీయక, సులభతరమున కొకతూరియైన విశ్రాంతి నొందుటకుగాను కిక్కివనదినములలోనైనను ప్యాసు లియ్యగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

విశాఖపట్నం విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

లిట్టన్ ప్రభుత్వము.

లండను, డిశంబరు 25:— అగ్రికల్చరల్ లిట్టన్ ప్రభుత్వము సభ్యులను విశాఖపట్నం అగ్రికల్చరల్ సభ్యులను యోగించుటకు సర్ ఎర్క్ డెవిస్ గారికి బహు లిట్టన్ ప్రభుత్వము నయమింపబడినది.

కలహ వ్యాపారము.

లండను, డిశంబరు 26:— అంగ్ల దేశమున జనరల 1-వ తేదీ కలహ కలహ వ్యాపారమున విభింపబడిన నిష్పంథములు తీసివేయబడినవి.

ఒక బ్రిటిష్ అంతర్జామి కృత్యములు.

లండను, డిశంబరు 24:— ఇ 14 అంతర్జామి 27-11-1918 వ తేదీ సాయంత్రము సుమారు నుండి బయలుదేరి గోదెనున కెత్తుటకు దానిని బట్టి కట్టెను. కట్టెను గోదెనున కొన్ని గంటలకు పూర్వము ముగించుచు, గోదెను లేవకుండుటచే సేనాని బహుభాగముకడకు వెళ్ళెను. ఒక నాకమీద బూర్ని డో కడలబడినది. దానియందు గోదెనులోని గుండ్లుండెను. అనాక ప్రేరినది. అంగులన అంతర్జామి దీక్షలు లాగిపోయెను. అంతర్జామిలోనికి నీరు రాసాగెను. అంతర్జామి 15 అడుగుల ఎత్తునకు లేచెను. తురుష్కులు దానిపై గుండ్లువదలిరిగాని గుండ్లు దానికి తగులలేదు. మరలనది 190 అడుగులకు ముగిసిన గాని దానినాక నడక సాగనందున మరల వెళ్ళలేదు. అప్పటికి తీసివేయబడిన మిమిలియుండెను. వెంటనే తురుష్కులు గుండ్లు వదలిరి ఒక గుండు అంతర్జామికి తగిలినది. పిమ్మట నిక ఆశలేదని కప్పాను దూకే గెను. మరల గోదెను లేవక తగుండు దెబ్బవలన చనిపోయెను. మరలయు గుండు తగిలి అంతర్జామి లోని వారందరూ చాతులైరి. చాతులేమలన తురుష్కులు బంధించిరి. అంతర్జామి మునిగిపోయినది. కట్టెపై పేరు కాగ్ని వైటు. 7 గురుతప్ప అంతర్జామిలోని వారందరూ మడిసిరి.

లండనునగరమున క్రిస్తమును వేడుకలు.

లండను, డిశంబరు 24:— లండనునగరమునకు క్రిస్తమును వేడుకలు చాలమంది జరుగుచున్నది. దుకాణములలోను ఉపాహారగృహములలోను ఎడమేలేదు. మార్గములు దుర్గమములుగా మున్నవి. మేరీ రాజిగారును మేనీ బార్ని రాజు మారులను 24 వ తేదీ ఆల్బర్ట్ హాల్లో అధినివేశములయందు ద్యోగుల ప్రవర్తనమును తిలకింపనేగిరి. అధినివేశముల సేనలకు చాలమందియు జరుపబడినది. ఆల్బర్ట్ హాల్లో రాజిగారు రాగానే సైనికులు గంభీరస్వాగత మొసగిరి. రాజదంపతులు వెస్ట్మినిస్టరు దేవాలయము ప్రార్థన సలిపిరి. భగవదగ్రహమున బహుభాగినీన మరు వెస్ట్మినిస్టరు దేవాలయము జర్మనుల బాంబుల కాహుతికావడంబడి నిలిచెను. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము నిరపాయముగ ఉండియు నదర్శక మని డియ నాయు నడిచిరి.

టీవీ బట్టలు.

లండను, డిశంబరు 25:— గత ఆరు నెలలలోను టీవీ బట్టలలో 100 కి 90 కుంతులు వారతమునారే కొనిరి ఇక ప్రజలకు చాల మోపుగ నా బట్టలు కొరకయ్యెను.

సన్మాన ప్రశస్తిములు.

లండను, డిశంబరు 25:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారికి అర్జున సన్మానమును జేయుటకు సర్వప్రయత్నములను జేయబడుచున్నది. బేరింగ్ క్రాను స్టేషను బయటను లోపలను గూడ ఆతిథి చేయబడుచున్నది. విల్సన్ గారి మార్గమున 10 వేల గజలుల పొడవున పతాకములు ఇదివరకే అమర్చబడినవి. అమెరికను దళము స్టేషనులోనుండి బయలుదేరి 8000 గల బ్రిటిష్ దళము మార్గము పొడవున నుండును హైడ్ పార్కునుండి బకింగ్ హాము రాజమందిరము వరకు వారు వెళ్ళి, వెంగ్లియల పటాలము బయలుదేరును. మొదటి బండియందు రాజుగారును ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారును కానాలు ప్రభువులు గూర్చుండును. రాజిగారును విల్సన్ నలియు, మేరీ రాజునమారును రెండవ బండియందు గూర్చు

ండును. రాజుగారి రక్షకదళము ఈ బండ్ల వెంట నడచును. ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారికిని వారి సతీవికి బకింగ్ హాము రాజమందిరమున 7 గజలు గల రక్షకదళము ఏర్పాటు చేయబడినది.

విల్సన్ గారిలో మాటలాడుట

పారిసు, డిశంబరు 25:— విల్సన్ గారు నేటిదినము 45 నిమిషముల సేపు క్లెమెంట్ గారిలో మాట్లాడిన హావానార్తా సంఘమునాకు ప్రకటించిరి.

విల్సన్ గారు లండనుకు వచ్చుట

లండను, డిశంబరు 26:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు లండనుకు వచ్చిరి. వారికి మహా సన్మాన మొసగబడినది.

ప్రాప్తము

విల్సన్ గారి సందేశము

పారిసు, డిశంబరు 25:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నేటిదినము అమెరికను ప్రజల కి క్రిందసందేశమును బంపిరి. “అమెరికను ప్రజలకు ఈ దేశమునందు ఆంగ్లవంతులై దృఢకాయులై పీఠ్యవంతులై ముఖముగా నుండి యుద్ధమునందు కలసి పనిచేసినవారి గౌరవసన్మానముల నొందుచున్నా రని తెల్పుట అమెరికను ప్రజలకు సుగతము గల్గించును ఈ యుద్ధమునందు మనము కలసి పనిచేసిన యితరదేశముల వారును న్యాయమున ద్యోతకమునకు కాంతి నేర్పించు నూత్రములను గలిగి యున్నాడు. లోకమున స్వతంత్రులము గల దేశములు గూడ ఈ సందర్భ ఏర్పాటున వెతుక కాశ్యరముగను దృఢముగ నుండుటకు తోడ్పడునట్లు చేయుట కేర్పాట్లు జరిగినవి. అంతటను వ్యాపించియున్న భావబలముకంటె ఇంకేమియు క్రిష్టము కాలమున ఉత్సాహమును గలిగింపజాలను.

విల్సన్ గారికి సన్మానము.

పారిసు, డిశంబరు 25:— విల్సన్ గారు తమ కొనగబడిన సన్మానమునకు స్వల్పప్రత్యుత్తరమునొసగి జనరలు పెరిమింగుగారితో హ్యూస్టు అను స్థానమునకు బోయి అచ్చట అమెరికను ప్రభువు సేనానీయము తనిఖీచేసి జనరలు పెరిమింగు గారు రుప్రసంగమును “అమెరికను ప్రెసిడెంటు విజేతమునందు అమెరికను సేనకు తనిఖీచేయుట కిదియే ప్రభుత్వమని చెప్పిరి. అమెరికనులవలె నింకెవ్వరూ ఇంతఫలవంతముగా విశ్వాసపూర్వకముగా దేశసేన గావించి యుండలేదనియు ఇంతకంటె ప్రముఖాయుధములతో కర్వరకు ఈవిధముగా యుద్ధము సల్పి యుండలేదనియు విల్సన్ గారికి వెలుప గర్వపడుచుంటి ననియు, విల్సన్ గారి విశ్వాసమునలన అదరణము వలనను విజయమును సాధ్యమగునట్లు చేసిననియు పెరిమింగు గారు చెప్పిరి. విల్సన్ గారు జనరలు పెరిమింగు గారి సన్మానమునకు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. మీరు స్వదేశమునకు వచ్చుతర ఇంకేసేనకును సన్మానములను పనిధియును మీకు స్వాగత మొసగిన స్వాగతినిండుటకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలందఱును నిరీక్షించుచున్నాడు. ఈ యుద్ధమున మనదేశమును మనప్రక్కను నిలిచి యుండిన ఇతరదేశములతో బాటు ఇర్వచ్చానమును సర్పించెను. మీరుమీ విధిని నిర్వర్తించుటయే గాక ఇంక కొంచెమధికముగా నిర్వర్తించితిరి. మీరేమి చేయగలగుదురో మేమెరుగుదును. అట్లే మీరు చేసియుంటిరి. స్వదేశమున ప్రజ లేమి యడుగుదురో నే నెరుగుదును. ప్రస్తుతము నేను సహాయము నొందగలిగిన ప్రధాననాయకులలో నెవ్వరికిని మన కార్యక్రమముల నూత్రమున నే భేదాభిప్రాయము లేదు. అమెరికా వారు సంధి ప్రతిపత్తియును తయారు చేయుట అమెరికాకు గౌరవకరముగా మున్నది. మనము తయారు చేసిన ప్రధాన నూత్రములను అన్ని బాతులవారును అంగీకరించినందువలన సంధినివాయును ముఖ్యతరమైనది. వాని ఆదరణమే వానియొగ్యతను నిరూపించును. ఈ యుద్ధమునందు పోసిన బాతులను, ఆయా బాతుల ప్రతినిధులుగ తనిఖీచేసి ప్రతినిధులను మంచిపని చేయునని లోక మిష్టముచేయును. స్వలాభవిషయము బాదుకొనుటతో పాటు న్యాయభర్తములను కాశ్యరపు నాదులవై కాంతి నేర్పించుటయుగూడ జరుగునని ప్రజలేరుగుదురు. స్వతంత్రబాతులకు సంబంధించిన ప్రతినిధులు తమ ఆధిపత్య లనుసరించి వర్తించినందువలన జరిగిన యుద్ధమువంటిది

కాదిది. మీరు సేనానాయకులుగలరుగాని అధిపతులులేరు. ఇది ప్రజలకొక కేర్వణుపను కాంతి గనుక యునైటెడ్ స్టేట్స్ మిత్రముండలినన్ని నుచో కార్యములకు దగనిజేమియు సంధియేర్పాటును యుండదగదు. నేటి సాయంత్రము 6 గంటలకు బయలుదేరి వెళ్ళిరి.

పారిసు (ప్రాప్తమునకు అమెరికనుల స్థానము) డిశంబరు 25:— ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు రాత్రియందు ప్రాప్త దేశమున పర్యటనము సలిపి నేటిదినము పారిసుపురమునకు 10 మైళ్ళ దూరమునకున్న పారిసు సాయంత్ర ప్రదేశమునందు మేల్కొనెను. విల్సన్ గారు తమ క్రిష్టమునమును తమ సేనయందు గడపుచున్నాడు. నేటిరాత్రి వారు కలెయిపురమునకు బయల్దేరుట ఏర్పాటు చేయబడినది. ప్రాప్తము భోజనమైన వెనుక విల్సన్ గారి క్రెయిలు పారిసువై పునకు వచ్చుచుండెను. అప్పుడు 75 ఏ దళమునందు అమెరికను ప్రతినిధులు సాయము బండ్లనుండి విల్సన్ గారికి సన్మానము నొసగి జనుభ్యములు గావించిరి ఇంతింతవలన కర్వము విశేషముగా మరియుచుండెను. ముందు పనుట కారంభించుచున్నది.

యుద్ధము, అంగ్ల దేశము వరకును పత్రికాప్రకంప

లండను, డిశంబరు 25:— పరాను వార్తాపత్రికలు యుద్ధమున అంగ్ల దేశముచేసిన సేన నింకను విశేషముగా గొని యున్నామన్నది. గాలాయి అను పత్రిక బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య సేనల ప్రాప్తమునకే గాక యుద్ధపు వివిధరంగములందును చూపిన దృఢత్వమును, ధైర్యత్రావములను గొనియాడుచు వారి అణకునకు, నిశ్చలత్వమును, ప్రత్యక్షకార్యమును ప్రజల కాశ్యర్య సంతోషముల గలింపెనని ప్రాసించిరి. పరానుతీర అధినివేశములకు గాపాడి యుద్ధపావులను రాకపోకలయందు పనిచేసిన నాకల సంగ్రహమున బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము చేసిన సేనను గూడ బొగడినది. అంగ్ల దేశమునకు లోకమున గల అధిపత్యబలము మూలముననే జపాను, ఇటలీ, యునైటెడ్ స్టేట్స్ లు యుద్ధమున లోకము గలిగించుకొనె నని పత్రిక ప్రాసించిరి.

మరణము.

పారిసు, డిశంబరు 25:— క్లెమెంట్ గారికి ముఖ్య స్నేహితుడగు నెనెటరు నూరటుగారు చనిపోయిరి.

ఒక విమాన ప్రమాదము

పారిసు, డిశంబరు 24:— ఒక విమానము పారిసు నగర ప్రాంతమున కిదిల మైసెడి. వైమానకుడగు బ్రిటిష్ దేశయుధు మృతిమొందెను. అమెరికా జనరలు బోరెనుకు చాల ప్రమాదకరముగా గామును తగిలినది.

బొగ్గు

పారిసు, డిశంబరు 25:— పారిసులో బొగ్గును గూర్చి కొంత ఆందోళనము కలిగి యున్నది. వెనుక దామాషాను దినమునకు 80 వేలటన్నులు వచ్చుచుండెను. గతనెలలో 52 వేలటన్నులు మాత్రమే వచ్చెను. ఇప్పుడు నిలువలో 29 వేలటన్నులు మాత్రమే యున్నవి. కాన వెంటనే ఏర్పాటు చేయకలె నని సంఘమునాకు నిశ్చయించిరి

క్రొత్త ఇనుమదారి.

పారిసు, డిశంబరు 25:— అట్లాంటికు సముద్రము మొదలు నల్లసముద్రమువరకును ఏకముగ ఇనుమదారిని వేయుటకు గూర్చి పారిసులో నిష్పన్న వెనుకటి రుమేనియాయంత్ర ప్రసంగించెను.

మందుగనులు

పారిసు, డిశంబరు 25:— సముద్రమున వదలబడిన మందుగనులు చక్కగా నీటితడి తగులుటకు దిగింపబడిన వైనచో 20 ఏండ్ల వరకును గూడ పని లేయందునని మెనాలో ప్రిన్సిపాలు నుడివించున స్టీయరు ప్రయాణములను గూర్చి కొంత భీతి కలిగినది.

రుమేనియా

బెనెరేబియా-రుమేనియా.

పారిసు, డిశంబరు 24:— బెనెరేబియా బాతీయసంఘమునాకు ఏభాగమును వేలుపలచక స్వరమును (బెనెరేబియా నంతటిని) రుమేనియాతో కలుపుటకు తీర్మానించినది. ఇన్ని నుండి తంతువచ్చినది.

హాళండు

హాళండుసిల్లి

అంబద్వార, డిశంబరు 24:— ఒకరు ప్రధానమంత్రిగారి తో మాట్లాడగా ప్రస్తుతము హాళండునందు పరిశ్రమోద్యమము చచ్చిన దనియు అదియవల తేదని చెప్పటకు వీలందదనియు చెప్పెను.

లింగైర్లవిషయము

బ్రునెస్సు, డిశంబరు 25:— 1889 లో నీ రాష్ట్రమును బెల్జియమునండి హాళండువారు హరించిరి. ఇప్పుడవజీవజము బెల్జియమునకునుండి ఉన్నవములు జరుపుట హాళండులోని జర్మనులకునువారికి కలంకముగ నుండి కుదురాలోచనకు గడగిరి. లింగైర్లకు బెల్జియమున కిచ్చిన కలంకమును పరిహరమునకు గాను హాళండువారు జర్మనీలోని ఫలనంతయగు ప్రదేశమును కొందురను భయమున జర్మనులెల్లరు దురాలోచనచెప్పయన్నారని లింగైర్ల నివాసదోశకు వ్రాసెను.

స్పెయిను

మొరాకో-బెల్జియాలరు.

పారిసు, డిశంబరు 21:— ఈ విషయమున స్పెయిను ఫ్రాన్సు లింగైర్లకు జేతములకు సంబంధము కలదు లింగైర్లకు పరాసు మంత్రియే ఈజిప్టు మొరాకో రాష్ట్రముల అంతర్జాతీయధి కారమునంతను తీసివేయుట గోచరించుచున్నది. స్పెయినుజేతమునకు సుతూప్తి కలగుటకు లింగైర్లవారు జిబ్రాల్టరును వదలవలయున్నారను. నూతన యుద్ధ విధానమువలన జిబ్రాల్టరు భద్రము తొలగినది ఇందులకు స్పెయినువారు లింగైర్లవారికి మొరాకో తీరమున న్యూటాను గాని మరొక స్థానముగాని యిచ్చును కొందఱునుగూడ పరిహరము క్రింద నివ్వవలెను. పరిష్కరింపదలసిన విషయములలో నిదియొకటియని చెప్పెనోగారు “ఎవోడి సాంసు” పత్రికకు వ్రాసెరి.

స్పెయిను సిల్లి

పారిసు, డిశంబరు 25:— స్పెయినుమంత్రి పారిసు నుండి మెడిక్సుకు సురతిరచ్చెను. స్పెయినుభావిసిల్లి భద్రమగు నని తెలిపెను.

మహాత్మా

రవ్యమసిల్లి.

మిత్రమండలివారి భావము.

పారిసు, డిశంబరు 24:— పరాసు వార్తాపత్రికలు అమోఘముగా వ్యాసములందు రవ్యమసిల్లిని విమర్శించుచు యుద్ధసందర్భముగా మిత్రమండలివారు రవ్యమసిల్లితోడముగలిగించుకొనదలయుట తేదని తెలుపుచున్నది. మాటిక అను పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— రవ్యమసిల్లి ప్రజాభిప్రాయము ప్రకారమును, అంతర్జాతీయ సంబంధముల కనుకూలము గను నుండి ఏకమత్యుప్రభుత్వమునైనను అంగ్రజేతమును మిత్రమండలియు ఆమోదించుభావమే గలిగియున్నదని చెప్పటకు చాల అధారముగలదు. రవ్యమసిల్లి ప్రభుత్వమునకు బహుళ మిత్రమండలివారు కమప్రభుత్వము నేర్పజదిపవో ఆది ఆమోదించబడనేరదు. రవ్యమసిల్లి ప్రస్తుతస్థితి తాత్కాలికమని మిత్రమండలివారు విశ్వసించుచు రవ్యమసిల్లి కమండలివారు జేతభద్రమును కారితమునుగూడను వారివల కారితనేర్పజదునని యూహించుచున్నారు. బోల్షి విక్రమస్థానములకు విషప్రదేశములనుట్లు మిత్రమండలివారు ఆరోగ్యవలములనేర్పజదిపని లాపెటిటున్నట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇంకనధికముగ ప్రయత్నించి మహాలక్ష్మి బంధులు అతివైకార్యములకు అతివ్యయివ మయమునై యున్నది. పరాసు ప్రభుత్వమువారు రట్టి బలమును బంధులకు బూతుకొనరు. యోధబలమును బంపి పనిసాధించుటవలన గలగు చిక్కులను నైపుణ్యము వస్తుసామగ్రిక గలగు కష్టములకు వార్తాపత్రికలు వివరించుచు అధికవలన ప్రయోజనముండదని వ్రాయుచున్నది. వార్తాపత్రిక లీవ్యాసములందు రవ్యమసిల్లి విశేష సామర్థ్యానికి చూపుచు ప్రస్తుతము పారిసునందున్న రవ్యమసిల్లి ప్రముఖులకు సాయముచేయుటయే మిత్రమండలి వాఖ్యోద్దేశమని తెలుపుచున్నది. ఈ రవ్యమసిల్లి ప్రముఖులు నిన్నటిదినము రవ్యమసిల్లిని కార్యాలయమునందు ఒక సభకు జరిపిరి. అందు ఇదివలకు రవ్యమసిల్లి ప్రధానమంత్రిగా నుండిన లూఫ్ రాజుమానును, ఇదివలకు పారిసు, రోం, వాసింగ్టన్, మెడిడు నగరములందు రవ్యమసిల్లి రాయబారులగు నుండినవారును నుండిరి. మిత్రమండలితో ఏకభావమున నొందుటయే యీసభ ముఖ్యోద్దేశము.

ఎస్థానియనుల పరాజయము.

స్టాటహోం, డిశంబరు 24:— వెనెజువెల్ల రంగమునందు ఎస్థానియనులు పరాజితులై వెనెజువెల్ల పోవుచున్నారు. జర్మనులు రీగావైపునకు నుండు కరుగుచున్నారు.

లిథోనియా సోవియటు.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 24:— రీగానగరము ప్రధాన నగరముగా లిథోనియా యందు సోవియటు ప్రభుత్వ మేర్పడుచుండెను.

రవ్యమసిల్లి సేనలను దంపుట

ఆల్బెర్జన్, డిశంబరు 24:— ఈ ప్రకరవ్యమసిల్లి సేనలను దంపుటనూర్చు మిల్లకప్రభువు వ్రాసిన విషయమున రవ్యమసిల్లి సేనయే బోల్షి విక్రమలకు జయింప గలగు ననుట కల్ల అన్యథా తెలుసుట హాళికరము. బోల్షి విక్రమ సేనలో బలకాములన్నారు. వారికి సామగ్రిల బోల్షి సేన గాని మిత్రమండలి సేనయే ఇప్పుడు బోల్షి విక్రమలకు విరోధముగానున్నది గాని మిత్రమండలి సేన అన్నమండలములందు గూడ బోల్షి విక్రమల పక్షమువారు కలరు. అచ్చట మిత్రమండలి సేనకు పరాజయము కలిగిన బోల్షి విక్రమ మిత్రమండలి సేనలో కొంతరిగినాడ వదలనంతటి కఠినమైనదనియు. కాన ప్రొత్త సేనల నాకుండలముల కన్నటికిని ముఖ్యముగా పురకలె నని ఒక విశేషకరుడు వ్రాసెను.

రవ్యమసిల్లి విమర్శలు.

పారిసు, డిశంబరు 25:— రవ్యమసిల్లి బోల్షి విక్రమలతోని తొలగించుటకు మిత్రమండలి సహాయమును కోరకరాష్ట్రీకు దొరతనములకు మిత్రమండలివారు చేసిన సహాయముకు విశేష సంఘమువారి ఎదుట విశేషమంత్రి పిచ్చెగాన నుడిపిరి. ఈ సహాయములకు విరమింపదలచు గాని వెదనేరదు దంపుటకు మిత్రము మిత్రమండలివారు రంగీకరింప రని ఆతడు నుడిపెను.

జర్మనీ

జర్మనుజాతీయముహాసభ.

అంబద్వార, డిశంబరు 28:— బెర్లినునుండి ఈ క్రింది తంతివార్త వచ్చినది:— ఎన్నికల ఫలితములు జనవరి 15 వ తేదీని ప్రకటింపబడును. తరువాత జాతీయముహాసభ ఒకవార ముదినములు గడచినతరువాత సమావేశమగును. అధ్యక్షుడు రీసార్ ములై ననుసభలు జరుగును. సభా ప్రదేశమింకను నిర్ణయింపబడలేదు. 14 వ తేదీన సేన పటాలపు అభివలెను జనరల్ వాల్ గాంటర్ అనునతడో “సేనలోని వారు బోల్షి విక్రమలకు నిరుద్ధముగా నిలిచియున్న సాంఘికసత్తాకవాదులకును, సాంఘికతర సంఘములకును తమబట్టి సేయవలె” నని ప్రకటించెను.

జర్మనుల కష్టములు.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 24:— నూతన జర్మను విశేషమంత్రియగు బ్రాక్ డార్పు రాంజాప్రభువుతో పాటి కక్ష అను పత్రికావిశేషం మాట్లాడగా ఇట్లుచెప్పెను: ముఖ్యముగా వెనెజువెల్ల విల్లుల గారి నూత్రములనై న్యాయమును సంధి విషయమున జర్మను విశేషాంగకార్యాలయము వారికి గలగు చిక్కుల బలమున నా కేసుము సుజేతములు లేవు. అట్టి సంద్భి జనువలెనగా నిర్వహింపబడినవో సర్వజాతి సామ్రాజ్యసంఘము నేర్పజదునకు తాను జర్మనుభావంతో కష్టమునున్న సుఖసౌఖ్యములు జను ప్రదసించును.

అస్ట్రీయాలోని జర్మనురాష్ట్రము.

వియన్నా, డిశంబరు 25:— ఈ రాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ నిజవశాలము. దక్షిణజర్మనీతో ఈ రాష్ట్రమునకు దృఢ మగుజాతి భూగోళసంబంధము గలదు. భవమున బోర్గును జర్మనీనుండియే రావలెను. ఆహారఅవకాశములను భవమున కావలెను. మిత్రమండలివారు బహు లియ్యునివో చాల కష్టమునని అభ్యుత్తును కారణము నుడిపెను.

వెద్యుద్వోగులను తొలగించుట.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 24:— మహా నాకాదళ సేనాని అడ్మిరలు హిమ్మెను బాల్టికు నాకాదళ సేనాని అడ్మిరలు బక్కుమన్ కీలనాకానిర్యాంథానానోద్వోగ సూత్రమున పశులలోనుండి తొలగించిరి. ఇంకనరకు కారణములను తెలుపలేదని బెర్లినునుండి వార్త వచ్చినది.

నావికులు

అంబద్వార, డిశంబరు 24:— బెర్లినునుండి ఈ క్రింది తంతివార్త వచ్చినది:— చాస్సలనునుండియుకర్త కానలికాయ నుండి ఇద్దరు నావికులు మందిరములోకి గాని నుండియు నుండి బయటికిగాని ఎన్నని రానీయునుదలెదలెనని తమకు ఉత్తరమయ్యెనని హెర్ ఎబర్టు హెర్ లాక్సులకు అను వార లతో జెప్పెను. అందుమీద బెర్లిన్లో ఉత్తరము ప్రెసిడెంట్ బుడెన్. హెర్ ఎబర్టు అను వత్తు చాలవలకు కఠినముగా అజేసింపినవలకు ఇతరులు వచ్చుటకు విచ్చుతియుంబడి బెర్లిన్లోను మఱు సుక్రముగా నేర్పజునబడెను. తమవార తను బెర్లిన్ సేలు ఈ మందిరమును గానాకుటకు రచ్చెను. చాలకాలమునేపు వాదప్రతివాదములు జరిగిన వెనకకు నాని కుటు బెర్లిన్లోపుట్టు చేసిరి. తమవారి సేనలనూడ బెర్లిన్లో యెను. నావికులు రాజమందిరమునుండి బెర్లిన్లోనునే వారికి జీతము లొనగబడునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిండునకు నావికు లీ చర్యకుప్రతిమించిని తెలియచున్నది. రాజమందిరమునందు చాలబోట్ల మండిండునకు నష్టము గలిగెను.

జర్మనీలో ప్రతివిప్లవము.

కోపెన్ హేగన్, డిశంబరు 26:— ముగళవారము నాడు పోస్టుదమునుండి గార్డులసేనవచ్చి నావికుల కిరీటులను సెనుట ప్రయోచాయుచున్నెను. అంతట నావికులు వారివైకు సాకులకుకాల్పిరి. గార్డులుగూడ కేతముల నుపయోగించి ఆస్తుల మునంతయు నాశనము చేసిరి. కెముజగు సాహోదరభాగము గూడ లిగులబడినది. మోటారుబండిలో బెర్లిన్లోనుకర్త యువ న్యసించెను. పోస్టుదమునుండి సేనలకు రావించుట అనాలోచిత కార్యము. ఇది హానికరము నైతిక నావిక సంఘముల సమా కారమునుగూర్చి ఆలోచించుట సోక సంఘము నేర్పవలెనని ఆతడు నూచించెను. అట్టిసంఘమును వారువెంటనే ఏర్పాటుచేసిరి. నావికులు లొంగిపోయి. వారి వాసులు ఇగు వదిలించి నిర్బంధింపబడిరి. గార్డులు రాజసత్తు విప్లవకారులని తలచి మేము వారివైకు తుకాతులకు కాల్పితియని నావికులు తెలిపిరి. ఇట్లు కేతములకు కాల్పుటవలన రాజమందిరమున పెద్ద ప్రభములు కాలినవి. రాజ్యాధికార ప్రాధికార నష్టమైనది. బెర్లినునగరసేనకు మాత్రమే వర్గమునకుందిరిక్కిన సేనకు పంపివేయుటకు మంత్రియే నిశ్చయించిరి. నావికులకు నిలిపిరిక్కిన సేనల ఆయుధములను తీసికొనిరి ఈ విషయము కేరలము జేతములనుగూర్చియే కలిగినది. బెర్లినులో కలిగిన ఈ అనర్థకమును నావిక సైనిక సంఘమువారు నిరసింపి తాముప్రభుత్వపక్షముననే యుంచుమని మరల ప్రకటించిరి కీలునుండి వార్త వచ్చినది.

బెర్లిను సిల్లి

లండన్, డిశంబరు 26:— వార్తలు సరిక తెలియుటకు తేను. గాని వీధులలో పోరాట ముదముగ జరుగుచున్నదని నిర్ధారణగా తెలిసినది. చాల వీధులలో స్పార్కకు గడ్డ వారు యజమానులుగానున్నారు. హెబర్టు హెస్సీ దొరతనమును తొలగించి తెరలకు లిట్టెట్ల మంత్రిత్వము నేర్పరుపలెనని వారు కోరిరి. హెబర్టువలన హెబర్టువైకు గార్డు మంత్రిలతో నా చచ్చిందిరి. కాని వివరములు తెలుపబడలేదు. మరల తొందరలు కలుగు నను భయము విదితయగు చున్నది. చాలవంది బెర్లిను గార్డులును కొద్దిమందిరికెట్లకు గార్డులును హెబర్టునుండి సాయములకు పాటులు నావికులతో చేరిరి. వారును ఇకర స్పార్కకునుబండు మార్గము లివనము నాకమించిరి. అమోల వైస్యును పాటుసాము ప్రయత్నించెను గాని వారిని తొలగించ జాలకపోయెను. కోసింగుప్రాసీ యెన్నగు చాలగృహము లిత్తు ప్రతికూలవత్తయ్యెను. అమోలసేన అటుచుండెలిం దెను బెర్లినును పట్టుట కడ నిలువబడెను. రిబెల్లికుగార్డులు మరల పోస్టుదముకు పోవునట్లు చేయవలెనని స్పార్కకునుల పట్టునట. ఆహారభవనములయొద్ద కానలి యుంచబడిన నావికుల మాన్యుమందుట కేర్పాటులు చేయుటక పోతులకుల నే యాకలతకలిగినది. చివరకు నైసికులు వారి మార్గముగా వారు నగరమును విడుదల నికారింపిరి. ఇదియేతరుణమునిస్పార్కకునులు వారిని లోపుచేసికొనని వర్తవ్య ప్రతిక వ్రాసింది. బెర్లినులో విప్లవకారుల కిరీటులు కొరికినవారి సేనల వత్తయ్యెనని ముఖ్యముగా వార్త వచ్చెను. వారునుండి ప్రజలు విప్లవకారులతో చేరిరి. స్థితి విషయముగా చున్నదని 24 వ తేదీ రాత్రి బెర్లినునుండి వార్తలు వచ్చుచుండెను.

బెర్లినులో కలతలు.

అమెస్టెరుడం, డిశంబరు 25:— ఎన్నిటి యుదయమున బెర్లినువీధులలో చాల పోరాటము రాజమందిరమునొద్దకు నాకాల్పకాలకడకు జరిగినది. మూవన బెర్లిన్లోకడకు మధ్యనములనై గుండ్రము వదలెను. చివరకు నావికులు వెనుకకు పోయిరి. వారిలో కిరి గురు నష్టమైరి. ఇందులో గాయములు తగిలినవారుగూడ కొందరు గలరని బెర్లినునుండి వార్త వచ్చినది.

M. Surat.

London, December 25.

PARIS.—The Havas Agency states:—The death is announced of M. Surat, Senator for Ardeche, and an intimate friend of M. Clemenceau.

The Influenza Epidemic.

LONDON, December 23.

WELLINGTON.—The Influenza epidemic is practically at an end and entertainments are being resumed.

America**International Mercantile Marine.**

LONDON, December 24.

NEW YORK.—It is confirmed that the Government has secured British assets in the International Mercantile Marine, including the White Star and Leyland Lines. The price is £252.

**President Wilson's Peace Terms.
Postponement of Five Points Urged.**

LONDON, December 22.

WASHINGTON.—In the Senate, Mr. Lodge, Republican Leader, advocated postponement, until after the conclusion of peace, of five of the President Wilson's fourteen points, namely, a League of Nations, the freedom of the seas, secret diplomacy, economic barriers and reduction of armaments. He declared that to bring forward the propositions not inseparably connected with the immediate difficult task of making a binding peace with Germany might ruin all by trying to do too much at once.

The National Assembly.

LONDON, December 23.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—The result of the election will be known on 15th January and the National Assembly will sit a week after. It will sit at least for eight weeks. The meeting place has not yet been fixed. General von Gontard, Commander of the 14th Baden Army Corps, has issued a proclamation, declaring that the Army's votes must be given to Social Democrats, and non-Socialist Parties which are united against the Spartacus Group.

Revolutionary Movement.**Dead in Holland.**

LONDON, December 24.

AMSTERDAM.—The Premier in an interview declared that the revolutionary movement in Holland was dead at present, but it was impossible to say it would not be revived.

Bolshevism to be Extirpated.

LONDON, December 25.

PARIS.—Addressing the Foreign Affairs Committee of the Chamber, M. Pichon, Foreign Minister, explained what the Allies had done to support local governments in Russia which desired to escape from the influence of Bolshevism. He declared that the Allies intended to continue his policy without however extending it in the shape of military intervention. The sole preoccupation of the Allies was to extirpate Bolshevism from Russia.

Bombay, December 27.

The following press note is issued:—In continuation of the previous notes regarding passages it is further notified for public information that the Passages Committee, Bombay, deals only with the applications from residents in the Bombay Presidency and Sind (including the Native States under the Government of Bombay). Persons residing in other provinces should address their applications and enquiries to Local Governments or Administrations of those provinces or to authority named by them for receiving such applications.

The Coal Supply.

London, December 25.

PARIS.—The Havas Agency states:—Some anxiety is felt in Paris regarding the coal supply. During the past month 52,000 tons daily were received instead of the 80,000. There are now only 29,000 tons in stock. The Council has decided that immediate measures are necessary.

A Projected Inter-Allied Railway.

London, December 25.

PARIS.—The Havas Agency states:—At an Inter-Parliamentary luncheon in Paris yesterday M. Take Jonesen, Ex-Rumanian Premier and Member of the New Bratiano Cabinet, made an interesting statement on the project of an Inter-Allied Railway from the Atlantic to the Black Sea.

Six Months' Tweed Output.

London, December 25.

During the last six months the Government has requisitioned eighty per cent of the tweed output. There is now a possibility of a considerable release of tweed for civilian requirements.

All-India Muslim Educational Conference.

Sir Ibrahim Rahimtulla's Presidential Address

SURAT, December 27.

Sir Ibrahim Rahimtulla, President, in the course of his long address said that there was only one way in which the Muslims of India could take their rightful place in the progress of the world, and that was through education in its wider sense. The Muslims ought to be able on merit and merit alone to take their place in the self-governing India. It was humiliating to be always in need of special protection. Sir Ibrahim then referred to the

prejudices prevailing about Islam's attitude to education. He quoted several European authorities to prove that Islam not only was in favour of Education but strongly invested upon education. Various passages in the Quran showed in what esteem the great prophet held education. The Prophet said "Ink of scholar is more precious than the blood of Martyr." He then gave the history of the progress of a education among the Mahomedans in the past times. He quoted educational statistics to show that the position of the Muslims in education was very backward. He referred to the educational awakening that was abroad. The Mahomedan Educational Conference was steadily working out the mission which it undertook a generation ago and the success which the present session achieved was a good augury for the future. He observed that no nation and no community had reached revival by brooding upon the glories of the past. The effects of a glorious past should be not to depress but to inspire. Sir Ibrahim then referred to religious education. Muslim parents rightly attached great importance to this question, but it was obvious that arrangements for religious teaching must be made by different communities themselves. It could not be expected that the Government should provide such facilities in public institutions. He then referred to various educational activities among the Muslims. He proceeded to offer constructive suggestions with regard to ways and means of advancing education. He said that economic backwardness was at the root of the educational backwardness and suggested the establishment of scholarships in every province. He said there were large endowments for charities and if a part of these endowments was devoted to education the situation would be much relieved. Establishing and maintaining educational institutions and he said to help Muslims to acquire knowledge was in the words of Prophet the best form of giving alms. It appeared desirable to organize an association to approach all those in whom these charitable endowments and bequests were vested and to make serious attempts to induce them to devote a part, if not whole of these charities for educational purposes. He then described the scheme of Tata scholarships which gave at a low rate of interest help to deserving students who would pay the money after they began to prosper.

Scheme of Scholarships.

Similar scheme was necessary for the Moslems. Of course its working would be in accordance with the special conditions of the Mahomedan community. He suggested that funds should be started in each province for such a scheme and students should be given help after they are matriculated. He spoke in glowing terms of the Deccan Education Society of Poona, its spirit of self-sacrifice and service. He described how the Ferguson College gave higher education for poor students in Deccan and he asked his community to follow that brilliant example. He said there were many young Muslims who wished to do their bit for their community and country. They should start such educational societies. When such societies were formed the progress of higher education would be largely expedited. He gave various ways in which the Bombay Government helped the progress of education. With that help and educational societies it was possible to solve the problem of Moslem Education. In conclusion he appealed to them all to firmly resolve to do their best for the cause of learning and enlightenment. Let those who can give their money. Others could help by precept and example.

Bombay Governor's Exhortation.

The Governor of Bombay sent the following telegram to the Conference: Pray express my regret at being unable to attend your important conference to-morrow. At a period when the Mahomedans in common with other peoples of India are about to enter upon the responsibility of citizens the cause of education has special importance. The memory of the great part played by Islam in literature and art should be an incentive to all Mahomedans in India to co-operate in the great task of widening opportunities for Moslem learning. I trust that your deliberations will result in promotion and encouragement of Mahomedan education in India.

32 Session of All-India Mahomedan Educational Conference.

1500 Visitors Including Hindus Present.

Principal Speeches in Urdu

SURAT, December 27.

The thirty second session of the All India Mahomedan Educational Conference commenced its sittings to day here. Sir Ibrahim Rahimtulla, Indian Member of the Bombay Government presided. Seven hundred delegates and over fifteen hundred visitors, including Hindus and Parsees attended. In the beginning prayers were offered in Arabic. The whole audience standing. The President was supported on the platform by the Hon. Mr. Barodawala, Sheikh Abdullah and Mahomed Ali of the Aligarh College, Mawab Syed Ali Hasan of Lucknow, Mr. Hydari, Mr. Munshi, Barrister, the Kasi Khatiruddin, Hon. Haroun Jaffer, Mr. Delhi Diwan of Palampur, Mr. Shaikh, Oriental translator and Mr. Sherani, Mr. Edroos, Deputy Collector read an address in Urdu then the Hon. Mr. Barodawala read his address. He first thanked God for the allied victory. He expressed a desire that Turkey and England should become close friends. He referred to the backwardness of the present Muslims in education due to poverty, apathy of people and prejudices against English learning. He suggested the founding of scholarships and hostels for Mahomedan students. He referred to the recent Government grant of one lakh of rupees for education of Sind Mahomedans. He said he was not in favour of separate schools for Mahomedans. There were great advantages in rubbing shoulders with students of other communities but there ought to be room enough for them. Otherwise separate institutions were necessary. He dilated upon the importance of commercial education. He said religious education must go with secular education simultaneously. After being duly proposed and elected Sir Ibrahim Rahimtulla delivered his presidential address which was enthusiastically cheered from time to time. Both of the principal speeches were also read in Urdu. A subjects committee was appointed and the conference adjourned till to-morrow morning.

This evening the Nawab of Surat gave a grand garden party to the president and the delegates.

Kings Xmas Greetings to Indian Army.

DELHI, December 27.

The following telegram, dated 24th December, is published in India Army Orders to-day: Another Christmas has come round and we are no longer fighting. God has blessed your efforts. The Queen and I offer you our heartiest good wishes for a happy Christmas and many bright years to come. To the disabled sick and wounded we send a special greeting praying that with returning healthy you may be comforted and cheered by the vision of those good days of peace for which you have sacrificed so much.

GEORGE R. I.

BOMBAY, December 27.

Towards the Bombay relief fund Rs. 3,30,000 has been collected up to date. The most urgent need of the moment is fodder for cattle and the committee is understood to have purchased 600,000 lbs and making every effort to move it to districts where it is required. They have also opened cheap grain shops in districts and also made arrangements for free distribution of grain in places recommended by local committees. They have pleaded for a reduction on freight of rice from Burma. The question of supply of clothes is receiving attention. Clothes suitable for poor classes are to be made in Bombay and sent to districts for distribution. Ten lakhs of rupees are required to carry on this work.

గుంటూరు జిల్లా సర్వేపల్లి తాహ్ కాలాలో చేసిన కొన్ని నూతన గ్రామీణుల కార్యక్రమాలను సంవత్సరమునకు మార్గదర్శక బహుళ సమయమున జరుపవలసిగా (24 తేదీ) 15 మంది చందాదార్లతో శ్రీ తారామణి నేతృత్వపు స్థానిక భాండారము ద్వారా ప్రకటించినది.

గుంటూరు జిల్లా అన్నపూర్ణ గ్రామమున 22-వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు నువ్వుపల్లియేరేడ ప్రెస్టిజియస్ యాదవ వామింగం శ్రీమయ్యగారు జ్వరమువలన ఆకస్మాత్తుగా పరలోకమునకు వెళ్లినారు. వారే కాక గ్రామమున కుమారు 80 మందికి పైగా జ్వరమువలన మరణించిరి. ఇప్పుడు జ్వరములతో కల రా ప్రజలందరినీ దీనివలన నూడ అప్పుడే 15 మంది మరణించిరి. వాటలను కొద్ద గై కొని ఆరోగ్యవిషయము నాలోచించుచు గాక మన గ్రామవాసులు ప్రార్థించుచున్నాడు.

కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ పాములు 26 - వ తేదీన సభచేసి జేతయనవాజనసభవారు కొరకు సంస్కరణములకు పురజనులను తిరుచున్నారనియు పత్తేకాంధ్ర రాష్ట్ర శిల్పములకు సభవారి దేవులమారుచున్నారనియు కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థానకు తంత్రీవారైన సమితి. ఊరేగింపు సాయం లోను 1 ఘంటవరకు జరిగినది.

ఒరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

బీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు

ఇంతవర కిచ్చి వేసినది 5 కోట్లు

రూపాయలు.

ఈ ఒరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడెడు, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగా పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలీసిదారునకు వృద్ధావృద్ధతయందు సమృద్ధి మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలీసిదారునికి అకాల మరణ మగునని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. కిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగా మార్గము (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.

Apply to:—

F. E. Vaid, Ag. Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

Towards Peace.

(a)
(Reuter's Agency)

Great Britain

British Shipping.

LONDON, December 23.
The Shipping Controller, Mr. Macleay, in an interview, said that the shipping situation was already much easier and ships were being placed on trade routes neglected during the war. He forecasted the speedy abolition of the Government control in the present form.

Imperial Education.

Facilities for Dominions.

LONDON, December 23.
The War Office announces that an Imperial Education Committee, presided over by Lord Gorell, has been formed at the request of the Dominions to co-operate in furthering the various schemes to facilitate men from the Dominions studying at British Universities and elsewhere. The University of London is already extending facilities to the men of the Dominions waiting to return home.

All Expectations Exceeded.

LONDON, December 24.
The Christmas rush has exceeded all expectations. Markets are being stormed by crowds and turkeys are unobtainable. Pathways in shopping districts in the West-End are impassable and restaurants and tearshops have been obliged to close their doors.

Feature of Celebrations.

LONDON, December 25.
The Queen and Princess Henry and George visit the Albert Hall to-day on the occasion of the Overseas officers' gala performance.

A feature of Christmas day celebrations was lavish entertainments provided for the Overseas troops culminating at the Albert Hall, where the Queen received a thunderous greeting. Their Majesties attended a service in Westminster Abbey where the Dean, in the course of a stirring sermon, recalled how the old Abbey trembled under the bursting bombs and roar of guns but it was untouched. Its immunity was symbolic of the preservation of the Empire.

Ireland's Invitation.

LONDON, December 23.
Meetings in Dublin, Limerick and other large Irish towns have passed resolutions inviting President Wilson to visit Ireland.

Preparation for Reception.

LONDON, December 25.
Everything is being arranged to secure a befitting reception for President Wilson, Charing Cross Station is being magnificently decorated within and without. The route is already flagged with over 10,000 yards of pendants. American detachments will be stationed in the interior of the station and 3,000 British troops will line the route. Contingents of Wasos, Wrens, and Penguins will be stationed from the Hyde Park corner to the Palace. The King, President Wilson and the Duke of Connaught will be in the first carriage, and the Queen, Mrs. Wilson and Princess Mary in the second. A Sovereign's escort of Life Guards will accompany the cortège. The President and Mrs. Wilson will occupy a magnificent suite of seven rooms in the Buckingham Palace.

Arrival in London.

LONDON, December 26.
President Wilson has arrived in London. He was accorded a great reception.

Britain's Part in the War.

French Papers' Tribute.

LONDON, December 23.
French newspapers continue to pay tribute to Great Britain's part in the war. The "Gaulois" eulogises the prodigies of tenacity, valour and strength performed not only in France but in distant war theatre by the magnificent armies of the British Empire, which have excited everywhere the admiration and affection, by their fine bearing, discipline and absolute correctness. It also pays tribute to the all-powerful British Navy in ensuring the security of the French coast, Colonies, transports and supplies. The paper asserts that the intervention of Japan, Italy and the United States was largely due to the great world authority of Britain.

The Postwar Trade.

An Effective Gold Standard.

LONDON, December 23.
A report is issued by an important Committee under the chairmanship of Sir Richard Vassar Smith Chairman of Lloyds, which was appointed in 1917 to enquire into the provisions of financial facilities for postwar trade. The Committee thinks that the existing institutions with certain extensions ought to be able to provide sufficient facilities without State intervention and emphasises that the early return to an effective gold standard is the only proper check on the undue expansion of credit. The Committee recommends the cessation of State borrowing as early as possible, all available money being required for financing commerce and industry. The report incidentally makes an interesting suggestion in connection with profit sharing. It says it

would be a good thing if a portion of new capital issues of preferential shares in industrial concerns and giving a good return were reserved for work-people.

A Submarine's Achievements.

LONDON, December 24.
The finest of all tales of achievements of British submarines during the war is now completed by an official story of the sinking of the famous submarine E 14 off the Dardanelles early in 1918, with the loss of her new Commander Geoffrey White, and all except seven of her crew. The E 14 left Mudros on the evening of January 27th and proceeded up the Dardanelles to search for the "Goeben" which the enemy had removed a few hours previously. The Commander finding the "Goeben" gone turned back keeping a sharp lookout for enemy craft. A torpedo was fired at a ship which it transpired contained "Goeben's" ammunition causing a heavy explosion which extinguished the submarine's lights and sprang the fore hatch, leaking badly. The submarine rose to fifteen feet. The forts immediately opened a heavy fire but did not hit her. She submerged to 100 feet and continued her course but she became unsteady and kept diving, so she was brought to the surface as she could no longer be relied upon under water and only three bottles of air were left. A heavy fire was immediately opened from both sides of the Straits and a shell hit the submarine's hull just over the wardroom destroying the upper steering gear. A survivor says: "Orders were then given to steer from below and we ran the gauntlet for half an hour only, a few shots hitting us. The Captain seeing it was hopeless ran towards the shore. His last words were: 'We are in the hands of God' and only a few seconds later I looked for him and saw his body mangled by shell fire roll into the water and go under. The last shell hit the starboard saddle tank killing all, I believe the submarine sank soon afterwards close to the shore, the Turks picking up the survivors."

The Labour Party.

LONDON, December 23.
The "Daily Chronicle" says: The Labour Members of the Privy Council will probably sit on the front Opposition Bench. There is a strong movement among the Labourites to demand that the Labour Party be recognised as Official Opposition, if it is numerically the largest party in the new House outside the Coalition.

The Visit to England.

LONDON, December 22.
The President and Mrs. Wilson will arrive at Dover on December 26th and will be received by the Duke of Connaught. They will then entrain for Charing Cross where Their Majesties will welcome them and drive to Buckingham Palace. The route will be lined by troops. They will dine privately with Their Majesties. President Wilson will meet the members of the Cabinet in the morning and afternoon of December 27th. There will be a State Banquet at the Palace in the evening. The President will receive an address of welcome in the city on December 28th, and will be banqueted by the Government in the evening. The President will visit Carlisle, the birthplace of his mother, on December 29th, and will receive the Freedom of Manchester on December 30th, leaving England on December 31st.

Deputy to Sir Eric Geddes.

LONDON, December 26.
The Admiralty announces:—The Earl of Lytton has been appointed deputy to Sir Eric Geddes at the Admiralty in all matters arising from the Peace Conference affecting naval policy.

Mr. Wilson Reviews 1st American Army and Leaves for England.

LONDON, December 25.
Chaumont (American General Headquarters) Mr. Wilson briefly replied to the address of welcome and proceeded with M. Pershing to Buzen where he reviewed the detachment of American 1st army. M. Pershing in the course of a speech pointed out that this was the first time an American President had reviewed an American army on the foreign soil. "I am proud," he continued, "to declare to the President that none has more loyally or more effectively served his country and none has ever fought in a nobler cause. You Mr. President by your confidence and your support have made the success of our armies possible." Mr. Wilson replying to Pershing said: "The 'Whole United States is now waiting to welcome you home with an acclaim which probably never greeted any other army, because into this war our country, like these countries we have been so proud to assist by, has put its whole heart. You have done your duty and something more. You know what we expected of you and you did it. I knew what you people at home ask of me and I am happy to say I don't find in the hearts of the great leaders with whom it is my privilege now to co-operate any differences of principle or fundamental purpose. It happened that it was the privilege of America to present the chart for the peace. Now the process of settlement has been rendered comparatively simple by the fact that all the nations concerned have accepted that chart and the application of these principles laid down there will be their explication. The world will now know that the nations that fought this war as well as the soldiers who represented them are ready to make good. Make good not merely in assertion of their own interests but make good in the establishment of the peace upon permanent foundations of right and justice because this is not a war in which the soldiers of Free Nations have obeyed the masters. You have commanders but you have no masters. This being a people's peace and nothing must be done in the settlement of the issues of war which is not as great as the achievements of the armies of the United States and their Allies."

Mr. Wilson left for London at six o'clock in the evening.

The General Election.

University Results.

LONDON, December 23.
The following is the result of the Election for the University of London:—

Sir Philip Magnus (Coalition Unionist) ... 218
Mr. Sidney Webb (Labour) ... 2141
Mr. A. Somerville (Independent) ... 885
Sir W. Herrington (Independent) ... 715
Col. Norton (Independent) ... 210

There is one seat.
The following is the result of the Election for the National University of Ireland:—
Professor Macneil (Sinn Féin) ... 1644
Mr. Conway (Nationalist) ... 813

The following is the result to the election for the two seats for combined English Universities.—
The Education Minister, Mr. Fisher, (Coalition Liberal) ... 959
Sir Martin Conway, (Coalition Unionist) ... 777
Mr. J. Hobson, (Independent) ... 481
Mr. H. G. Williams (Unionist) ... 410

France

Future of Aviation.

French Tribute to England.

LONDON, December 26.
PARIS.—The "Echo de Paris" in an article dealing with the future of aviation, specially referring to the flight of the Handley Page machine to India, pays a tribute to the bold outlook and extensive preparations of the British Air Ministry and the rapidity with which its plans are put into execution. It says that the policy of the British Government is clearly to profit, in agreement with the Allies, by circumscription of German aviation in order to capture the most important aerial routes of the world.

An Interview.

LONDON, December 25.
PARIS.—Havas Agency states:—President Wilson to-day had an interview with M. Clemenceau lasting three-quarters of an hour.

President Wilson's Message.

To the American People.

LONDON, December 25.
PARIS.—President Wilson to-day sent the following message to the American people. I hope that it will cheer the people at home to know that I find their boys over here in fine form and in fine spirits esteemed by all those with whom they have been associated in the war and trusted wherever they go and they will also I am sure be cheered by the knowledge of the fact that throughout the great nations with which we have been associated in this war, public opinion strongly sustaining all proposals for a just and lasting peace and for a "14th" co-operation of the self-governing peoples of the world in making that peace secure after its present settlements are formulated. Nothing could constitute a more acceptable Christmas reassurance than the sentiment which I find everywhere prevalent."

(Ed.) WOODROW WILSON.

An Aeroplane Disaster.

LONDON, December 24.
PARIS.—An aeroplane from Tever crashed at Layres in the vicinity of Paris. The British pilot was killed and the American General Rhodes was seriously injured.

Mr. Wilson leaves For Calais Tonight.

LONDON, December 25.
Chaumont (American General Headquarters) France December 25th. President Wilson spent the night travelling across France and awoke this morning in Chaumont. Good-bye, ten miles from the town. The President is spending the Christmas day with his troops and it is planned that he shall leave to-night for Calais. After breakfast the Presidential train continued towards Chaumont, while American soldiers of the seventeenth division waved to the President from the goods vans lined upon another track. The weather has been rainy and is now turning to snow.

Proposed Allied Conference.

LONDON, December 23.
PARIS.—An Allied Conference, including the United States, Great Britain, France, Italy and Belgium, will be held here early in 1919, with a view to establishing a basis of future aerial navigation. The principal subjects under discussion include means to prevent crossing of customs barriers, also prevention of rapid conversion of German postal or commercial aeroplanes into bombing machines. The decisions of the Conference will be embodied in the Peace Treaty with Germany and her Allies.

Attitude of the Allies.

LONDON, December 24.
PARIS.—The French Press in apparently inspired articles on the Russian situation emphasises the fact that the Allies do not cherish the least desire to intervene further militarily. The Matin states that it has good ground for saying that it is the firm intention of Great Britain and her Allies to support any Government in Russia acting in conformity with the people's will and international obligations. Any attempt to substitute Government by the Allies for that of the Russians themselves is, says the Matin, greatly to be deprecated. The Allied Governments believe that the existing disorder in Russia is only temporary and the hope is expressed that the Russians themselves will rally together all patriotic and order-loving elements. In the meantime, observes the Le Petit Journal, the Allies have established a regular "Cordon Sanitaire" round the regions dominated by the Bolsheviks. To do more and organise a great expedition would be an extremely difficult and a delicate task and the French Government cannot contemplate such an expedition. Newspapers emphasise the sufferings which would be imposed on the soldiers and the material difficulties which would attend such an expedition, the utility of which is at least doubtful. The articles quoted breathe every sympathy for Russia and indicate the Allies' strong desire to help Russian Statesmen who are

now in Paris. These Statesmen yesterday held an important Conference at the Russian Embassy at which Ex-Premier Prince Loff and the present and former Russian Ambassadors in Paris, Rome, Washington and Madrid were present. The object of the Conference was to find some common ground with the Allies.

Gloomy Outlook for Sea Voyagers.

PARIS, December 25. The Havas Agency states:—At the French Academy of Sciences, the Prince of Monaco speaking on the subject of mines, made an interesting statement which holds out rather alarming prospects for sea voyagers. Mines he said if completely water-tight might float about the Atlantic Ocean for twenty years.

Russia

Counter-Revolutionaries Shot.

LONDON, December 22. COPENHAGEN.—A telegram from Riga says the Bolsheviks have shot 460 alleged counter-revolutionaries.

Efforts to Spread Movement

LATER.—The Danish Minister states that the Austrian, Herr Nadek has established a school, at Moscow, where agitators from all parts of the world are trained in order to spread Bolshevism in their own countries.

Estonians Retreating.

STOCKHOLM.—The Estonians are retreating on the Wesenberg front. The Germans are advancing towards Riga.

The North Russian Expedition.

The Bolshevik Forces.

LONDON, December 24. ARCHANGEL.—In connection with Lord Milner's letter regarding the North Russian expedition, it is necessary to point out that the prospects of any Russian force itself overcoming the Bolsheviks in the near future is extremely doubtful and precarious to the contrary are misleading. The Allied detachments are the only safeguard against Bolshevik forces which are well supplied and include good fighting material. Moreover, the Bolsheviks have partisans in the districts occupied by the Allies and any serious reverse to the Allies, who have an enormous front to guard, would result in a terrible disaster at the Bolshevik hands. To all districts now held by the Allies, the correspondent considers the despatch of a few seasoned troops advisable.

Germany

The Situation in Berlin.

Considerable Street Fighting

LONDON, December 26. The situation in Berlin is obscure owing to the meagreness of news, but it is clear that there has been considerable street-fighting. Some reports say that several parts of the city are more or less in the hands of sailors and soldiers supported by the Spartacus group. They demand that the Ebert-Haase government should be replaced by the Ledebour-Librecht Ministry. Herr Ledebour and Herr Lieberich have conferred at length with the Ministers but the result has not been disclosed and further trouble is feared.

Street-Fighting in Berlin.

LONDON, December 25. AMSTERDAM.—A message from Berlin states that there was heavy street fighting in Berlin yesterday morning round the castle and the royal stables which the naval divisions occupied. The Third Cavalry Division bombarded the buildings and eventually the sailors withdrew, the terms of retirement being arranged, leaving behind 88 killed and wounded.

The Spartacus Group in Evidence.

LONDON, December 26. The 'Vowarts' states that a large number of soldiers of the Berlin Guard, also a few republican guards and numerous armed civilians have joined the sailors who with other Spartacus partisans have made the Marshall building their headquarters. Loyal troops have repeatedly attempted to take the building but have been repulsed. Counter-revolutionaries now also hold the Koenig Strasse and many other houses. Loyal troops are stationed in Unter Den Linden and Wunderschen Platz. The Spartacus group wants to force the Republican Guards to return to Potsdam. So far as is known at present the trouble originated in the discontent of the sailors guarding the various public buildings owing to their not being relieved. When ultimately the soldiers relieved them they refused to leave the city. Other discontented elements joined them and apparently the Spartacus group thought the occasion opportune for a 'coup d'etat.

Surrender to Government Troops.

LONDON, December 25. AMSTERDAM.—The sailors headquarters in Berlin have surrendered to the Government troops.

Situation Serious for Government.

LONDON, December 25. COPENHAGEN.—Despatches from Berlin last night state that the situation is becoming serious for Government. An increasing number of civilians are joining the sailors and the Spartacus group.

German-Austria's Plight.

LONDON, December 25. VIENNA.—Interviewed by Reuters representative Carl Selz, Social Democratic President of the National Assembly of German-Austria, declared that German-Austria was unable to exist alone. She was geographically and nationally united to South Germany and dependent on

Germany for coal and capital for her restoration. German-Austria was faced with the greatest difficulties as regards food, raw materials and finance and it would hardly be possible to maintain the state economically without a loan from the entente.

High officials Dismissed.

LONDON, December 24. COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the Chief of the High Seas Fleet, Admiral Hipper, Chief of the Baltic Fleet, Admiral Bachmann and the Chief Director of the D. yards of Kiel Henke have been dismissed. Up to the present no explanation has been given.

Germany and Mexico.

LONDON, December 22. WASHINGTON.—A Telegram from Mexico City says:—The German Government has recalled Von Eckhardt, the German Minister to Mexico, to whom Von Zimmermann sent a message on the 19th, January last year proposing a Germano-Mexican Alliance against the United States, if the United States entered the war on the side of the Entente.

German Affairs.

Empire's New Constitution.

LONDON, December 22. AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—Conference in Berlin on the Empire's new constitution, in which the Secretary of State for the Interior, and the Austrian Minister participated, agreed that an elected President should be the head of the Imperial Government with powers between those of the President of the United States and the King of England. The President will form his Cabinet on Parliamentary principles and be assisted by a Staatenhaus consisting of the representatives of Federal Republics corresponding to the American Senate. The Staatenhaus, however, will not interfere with the independence of the Federal Republics, which will number fourteen or fifteen.

The Naval Armistice.

St. D. Reaty's Magnanimity.

LONDON, December 22. AMSTERDAM.—The 'Koenigsche Volkszeitung' states that Admiral Sir David Beatty at Naval Armistice Negotiations did not ask the surrender of submarine 'U-9' owing to its glorious record in torpedoing three British cruisers but the German crew disgracefully gave up the submarine in order to earn five hundred marks promised each man for bringing submarines to England.

Soviet Government in Lithuania.

LONDON, December 24. COPENHAGEN.—A Soviet Government has been established in Lithuania with headquarters at Riga.

Turbulent Sailors.

LONDON, December 25. AMSTERDAM, December 24th.—A message from Berlin states that two sailors guarding the Chancellor's residence yesterday informed Herr Ebert and Herr Lamsberg that they had been ordered to allow none to enter or leave the house, whereupon the telephone was cut. In consequence of Herr Ebert's strong protest, access was finally allowed and the telephone restored. Subsequently, Berlin troops arrived to protect the building, whereupon, after long negotiations, the guard of sailors was induced to depart, when the troops also departed. The sailors' attitude is attributed to the Government's action of making the payment of sailors' wages conditional upon their departure from the Castle, where extensive depredations have been committed.

Magnitude of Difficulties.

Foreign Minister's Views.

LONDON, December 25. COPENHAGEN.—Count Brockdorff-Rantzau, new German Foreign Minister, interviewed by a representative of the 'Politiken' said he did not cherish any illusion regarding the magnitude of the difficulties confronting the German Foreign Office, the most important problem being the foundation of a Peace of Righteousness based upon President Wilson's principles. If such a peace were successfully concluded, he said he was of opinion that a basis for a League of Nations towards which he was striving with the support of the German peoples would be established.

Counter Revolution Subsidies.

Sailors fire on Potsdam Troops Ruined.

Kaisers' Balcony

LONDON, December 26. COPENHAGEN.—The counter-revolt subsidised on Tuesday upon the arrival of the guard divisions from Potsdam. There made demonstration in the front of the sailors' headquarters whereupon the sailors, it is alleged, opened fire and the guards replied doing heavy damage to the palace, especially the Kaiser's Balcony which was ruined. Herr Ledebour arrived in a motor-car and made a speech condemning the summoning of the troops from Potsdam and characterising the proceedings as patriotic. He proposed that a commission should be appointed to discuss the basis of the union of sailors and this was quickly done. The sailors meanwhile capitulating twenty of their officers who were temporarily arrested stated that when they fired they thought that the guards represented Royalist counter-revolutionaries.

Serious Damage Done to Palace and Royal Stables.

Cabinet's Decision to Withdraw Troops

LONDON, December 27. COPENHAGEN.—The German semi-official account of Tuesday happenings in Berlin states that some of the large pillars were destroyed in the palace and the royal

stables were heavily damaged during the violent artillery fire. The Cabinet Council decided immediately to withdraw the troops not belonging to the Berlin garrison. The sailors remained and others troops were disarmed. Semi-official statement declares that the events solely concerned the question of wages. A telegram from Kiel says that the sailors and soldiers have denounced the Berlin outbreak and assured the Government of their support.

Austria

Food Scarcity in Austria.

LONDON, December 23. VIENNA.—The Chief of the British Red Cross in Austria says:—Unless food is sent to Vienna immediately at least 200,000 will die of starvation. The people are already dying like flies.

Australia

German Made Goods.

LONDON, December 23. MELBOURNE.—The Victoria Legislative Assembly has passed a bill requiring all goods to be marked clearly with the country of origin. The Bill prevents German goods after passing the customs, from being labelled 'Made in Australia.' Goods improperly labelled are liable for forfeiture and substantial fines.

Australian Wheat.

LONDON, December 23. MELBOURNE.—Twentyone steamers are expected immediately to load wheat.

Poland

Paderewski's Mission.

LONDON, December 24. COPENHAGEN.—The Pianist Paderewski arrived on board the British cruiser 'Concord' bound on a mission to Poland.

Rumania

Bessarabia and Rumania.

LONDON, December 24. PARIS.—A telegram from Jassy says:—The Bessarabian National Council has now voted in favour of definite union, without reservation, with Rumania.

Spain

Morocco and Gibraltar.

LONDON, December 21. PARIS.—The well-known writer Fernand in the 'ECHO DE PARIS' comments on the discussion at present proceeding between Spain and France in which Great Britain is also concerned as guarantor of Franco-Spanish agreements regarding Morocco and as guarding of Gibraltar. He asserts that the British and French Cabinets are engaged in taking from Egyptian and Moroccan institutions all the elements of international regime which perhaps indicates the direction to be followed. He believes there can solely be questions of exchange of equivalent advantages and refers to certain English reports that Great Britain is considering the abandonment of Gibraltar owing to the range of modern guns by which it largely loses its strategic value. This would heal the Spanish wound and Great Britain might be compensated with Ceuta or some other point on the Moroccan Coast also be given pecuniary compensation which would enable her to continue her role in the Mediterranean. But this only one of the terms of settlement devised to cover a very much wider field.

Future of Spain Assured.

[PARIS, December 25.] The Havas Agency states:—Count Rumonones after his arrival in Madrid from Paris said the reason he was pleased with the exchange of views with the Allied representatives was because the foundation had been laid for work upon which the future of Spain depended.

Holland

Agitation in Dutch Limburg.

Attributed to German Intrigue.

LONDON, December 25. BRUSSELS.—A prominent resident of Dutch Limburg describes the present agitation as quite artificial, emanating from Dutch Germanophile circles, which are disturbed by the pro-Belgium manifestations in the districts forcibly torn from Belgium in 1839. Germany, realising that Holland would demand the rich coal-bearing Prussian border and province of Guelders as compensation for the loss of Limburg, is consequently stirring up the Dutch to the utmost against the Allies.

General

Timber Restrictions.

LONDON, December 26. The Press Bureau states that the dealings in timber in the United Kingdom will not be restricted after January 1st.

Swedish Consul's Appeal For Assistance.

LONDON, December 22. COPENHAGEN.—The Swedish Consul at Riga has arrived in Stockholm to ask for assistance against the Bolshevik invaders in Estonia. The Swedish Foreign Minister declared that the Riksdag would never allow a Swedish army to leave Sweden. The Consul is now asking the British Legation in Stockholm for assistance.

The Indian National Congress.

Much Enthusiasm Prevails.

Ten Thousand People Attend the Congress.

More than 5,000 Delegates Present.

(FROM OUR SPECIAL CORRESPONDENT.)

DELHI, December 26.

The Indian National Congress held its sittings at 1 P. M. to-day. Upwards of ten thousand people attended including over five thousand delegates. The proceedings were orderly and much enthusiasm was shown. The address of Hazrat-ul-Mulk Haji Hafiz Hakim Mahomed Ajmal Khan, chairman of the Reception Committee which was delivered in elegant classical Urdu was received with great enthusiasm.

Unity Among Diversity of Opinion.

Mrs. Besant in proposing the election to the chair of Pandit Madan Mohan Malaviya said that Pandit Madan Mohan stood there that day as the symbol of unity among diversity of opinion. They had chosen on this critical occasion one who was a moderate who was at the special session of the Congress, one of the great unifying forces that led them all into common report embodying the modifications they demanded. She made a strong point of the fact that the Congress procession had not been allowed to proceed along certain Delhi Streets. The Hon'ble Fazlul Huq (Bengal) seconded the motion.

President Addresses the Tenant Delegates in Hindi.

Pandit Malaviya in a short preliminary speech in Hindi addressed chiefly to the cultivators who occupied an entire aisle of the pandal enlarged further upon this point as illustrative of the irritating restrictions to which a people became subject when they fell from the high state of Swaraj to that of obedience to alien rule. His main address was in English and was partly read and partly delivered extempore. The whole audience listened to his address attentively.

Election of Subject Committee Members.

After the President finished his address the election of members to the subjects committee was proceeded with. The Congress was then adjourned till Saturday. The whole of to-morrow will be devoted to the sittings of the Subjects Committee.

Like Free Men Demand People's Rights.

At the conclusion of the proceedings the President announced that he had just received a message from Dr. Harold Mann saying "Like free men demand people's rights." The Congress rose at 5-15 p. m.

Ladies and Gentlemen,

I think I have said enough to show how strong is our case both on the ground of justice and of necessity for a substantial measure of responsible Government. While we have noted with thankfulness the attitude of British statesmen towards the cause of Indian reform while we have noted with satisfaction that in their election manifestoes Mr. Lloyd George, Mr. Bonar Law, Mr. Asquith, in short leaders of all parties in the United Kingdom, have pledged themselves to the introduction of responsible Government in India, we regret to find that a limited Liability Company known as

The Indo-British Association

has been established in London with the distinct object of opposing the cause of Indian reform and both that association and other narrow minded European and Anglo-Indian bodies in India who are opposed to any measure of power being transferred to Indians have been misusing the Rowlatt Committee report to create a wrong impression in the minds of the British public that the people of India are disaffected towards the British Crown. This is a wicked attempt. One should have thought that with the overwhelming proof of the loyalty of the people of India to the British Crown not even the worst detractors of Indians would venture to make such attempt at this juncture making a case against the loyalty of the Indian people.

The Rowlatt Committee

has brought the fact of that loyalty into greater prominence. The Committee have summed up their conclusion as follows: We have now investigated all the conspiracies connected with the revolutionary movement in Bombay. They have been purely Brahman and mostly Chitpavan. In Bengal the conspirators have been young men belonging to the educated middle classes. Their propaganda has been elaborate, persistent and ingenious. In their own province it has produced a long series of murders and robberies. In Behar and Orissa, the United Provinces, the Central Provinces and Madras it took no root but occasionally led to crime or disorder. In the Panjab the return of emigrants from America bent on revolution and bloodshed produced numerous outrages and the Ghadar conspiracies of 1915. In Burma too the Ghadar movement was active, but was arrested. Finally came a Mohammedan conspiracy confined to a small clique of fanatics and designed to overthrow the British rule with foreign aid. All these plots have been directed towards one and the same objective, the overthrow by force of the British rule in India. Sometimes they have been isolated, sometimes they have been interconnected, sometimes they have been encouraged and supported by German influence. Now assuming that the whole of this statement is accurate let us note what the Committee say about them. They say all have been successfully encountered with the support of Indian loyalty. This should be enough to silence the calumniators of India as was very well observed by Mr. Montagu and Lord Chelmsford in their

report on Indian Constitutional Reform. Whatever qualifications may be needed in the case of particular classes the people of India as a whole are in genuine sympathy with the cause which the Allies represent. However much they may find fault with the Government they are true in their loyalty to the British Crown. The loyalty of the country is generally emphasised by the attempts made by very small sections of the population to create trouble. I most sincerely deplore and so does every thoughtful Indian that any of our youth should have been misled into what the Rowlatt Committee have described as a movement of perverted religion and equally perverted patriotism. I deplore that they should have been led into any criminal organization or conspiracy against the Government. I equally deplore that they should have committed any acts of violence against any of their fellowmen, but let not the misdeeds of a smaller number of misguided youths be pitted against the unswerving loyalty of 320 millions of the people of India.

Hewers of Wood and Drawers of Water.

In the concluding part of his address the president referred to the various difficulties in which Indians were placed and referred to the fact that when Britain Government was established in the country the idea was that it should be temporary to enable Indians to regain balance and said instead of giving Indians opportunities to exercise power of administration they imported any number of Europeans not only in military but also civil service. He observed that instead of there being a rule that no Indian shall be debarred from holding any appointment there ought to have been a rule that Indians shall be employed in various offices unless circumstances made it necessary to import Englishmen. He also referred to the various demands of Congress including that for Commissions in the army and in this connection he said he knew it as a fact that in 1911 when the coronation took place Lord Hardinge had recommended that Commissions should be thrown open to Indians but that was not done. Even now only ten commissions were to be given, but he understood so far only five persons have been nominated.

Having made a passing reference to the expensive administration, he dwelt on questions of

Education, Poverty and Public Health

and industries. He said that his object in pointing out all these difficulties was to show that the system of Government, which consisted the present bureaucracy had failed very largely. While he acknowledged all the good it had done it had failed to promote the welfare of the people as it should have. He quoted the memorable words of Lord Mayo. Things had improved in some directions but in a great many the condition of affairs was the same and here he wished to put forward an appeal to the Civil Service. He was surprised and pained to read of a circular by the Secretary to the Civil Service Association in Behar asking for an organized expression of opinion on behalf of the Civil Service on reform proposals. He said:—Now everybody in the service was free to hold and to express his opinion individually, but to think that for members of the Civil Service to organise an expression of opinion about the reforms which is likely to assume the shape of hostile opinion is a thing which has shocked the Indian opinion. The circular said that effort was made in every province to have an organized expression of opinion. He appealed to the members of the Civil Service to think if this was the right course to pursue. They had come to serve India. Many had served well and they felt grateful for that but if an attempt was made by them as a body to prejudice or to oppose the present reforms it would be a matter of very serious complaint for India. The Indians looked to them to co-operate with them in making the reform a success and he hoped that the advice given to them by Lord Hardinge would be remembered by them. There was great opposition against the reforms in England and if the Civil Service at this critical juncture throw in their weight against the reform proposals, India would have serious reason to complain. He hoped the service would stand up for the interests of India and Indians to whose service they had given best of their years.

What is the Cause of Sedition?

Referring to the Rowlatt Committee's report he observed that he had expressed before this his whole-hearted regret and condemnation of the policy adopted by some of their misguided youths, but he asked them to remember the circumstances in which that tendency grew. He asked Englishmen to consider what passed in India from 1897 to 1915. While on one side there were cases given for complaint, their just demands for reforms were not conceded. All causes, which he described at some length, contributed to a state of feeling which might pardonably lead youths to sedition. If this was borne in mind they would arrive at a just conclusion, and the remedy for a state of things for which the Rowlatt Committee deplored, was not to be found in repressive legislation but in a large and liberal measure of reforms which would promote contentment and satisfaction among Indian people. Continuing the President said that the situation he had described showed that the cause was just and that opportunity was very favourable, but it also showed that the opponents were strong and there was great need of sending

A Powerful Deputation to England.

He hoped the Congress would decide to send one at an

early date. The strength and influence which this deputation would possess would be derived from them and he therefore asked their attention to the principle of self-determination about which they had heard so much. He asked them to determine that henceforward they will be equal fellow subjects in the Empire. He asked them to determine that hereafter they will resent most strongly any effort to treat them as an inferior people. He asked them to claim with all strength they commanded that in their country they shall have the opportunity to grow just as Englishmen grow in the United Kingdom. He asked them to inculcate that principle wherever they went and he appealed to them to establish their Congress Committees in every taluk and tahsil and to see that the people understood this principle. If they did so working with one purpose he was sure God would grant them self-government earlier than expected.

Vociferous cheering greeted the President's concluding remarks.

Telegrams of Sympathy.

Among telegrams of sympathy was one from Mr. Polak from London and other from Sir Rash Behari Ghosh. Dr. Sapru wired his best wishes for the success of the Congress while Babu Ambica Charan Mazumdar ex-president of the Congress, wrote to say he was physically incapable of undertaking the journey to Delhi and no one would be more sorry than himself if he fails to do his duty to his country at the present juncture. Mr. Ghandi wrote saying he was very ill to attend and wished the Congress all success.

Further Details Regarding the Congress Session.

Agricultural Peasants Gather in Goodly Numbers.

Panditjee Speaks in Hindi.

Chairman Reception Committee Speaks in Urdu.

The present session of the Indian National Congress has been a great success. Even a casual observer could observe this. It has been in many ways the most representative national gathering that India has ever seen. Not only were there the usual representatives of the different presidencies and provinces of the country but several hundreds of agriculturists from rural districts were in evidence. The pandal though of huge dimensions was full to overflowing and a seething mass of turbans, caps and bare heads met the eye. The peasants mostly uneducated people behaved admirably. There was not a single police man in the pandal to keep order, yet there was very little confusion and noise. One could hear occasional outbursts of applause and some cries of "Louder please". But there was sufficient quiet for most of the people to hear the speakers. The chairman of the reception Committee read his address in elegant classical Urdu, and although his voice could by no means be called a loud one, the audience listened well and when he handed it to a friend with a much stronger voice to read it for him the audience at once responded to it enthusiastically. There were deafening cheers and appreciative ejaculations punctuating the address.

The President elect spoke first in Hindi in simple but striking words, and even

The Peasants Listened Eagerly

and seemed to appreciate the direct appeals. One wished that he could have continued in the same style and language, but Urdu though it can be called the "Lingua Franca" of North India is unfortunately not intelligible to the people of the South. The main address partly read and partly delivered extempore was in English. He spoke clearly in a strong voice and was listened to attentively. The recent world war and the great changes that it has produced in the political outlook of the peoples assumed a great prominence, and took up much of the time. The address did not contain a string of political grievances nor a reiterated demand for rights and privileges so much as a general exposition of the fundamental principles and ideals which are now occupying the minds of the foremost political thinkers of the world. The President claimed for India those rights of

Ordinary Justice and Self-Determination

for which the allied powers stood in the war against the Central Powers. The world's future was going to be remodelled for the lessons of the war could not but change the old order of international relations. India has taken a considerable part in the struggle. She has freely given her best to uphold the ideals of national freedom and democratic rule. Let her also be a partaker of the glorious results that are her right. Let her disabilities be removed so that she may lift up her head and be a self-respecting and self-determining nation within the Great Empire of which she is no negligible part. Pandit Madan Mohan Malaviya recounted some of these disabilities and injustices and hoped that the attitude of the Government of India and of the British Public would now change and they would, like good trustees, develop and preserve the national well-being of India. In conclusion, he made a thrilling appeal to the gathering for a self-respecting national life. The impressions of this session of the National Congress are extremely cheering. One cannot but be struck at once by the strength and the weakness of India. There is a diversity of race, Religion, language and customs and yet there is one political aspiration, one national life and hope. The political unity of the Indian peoples was clearly manifest. There was not one discordant note, one jarring expression of difference, all were inspired by the same love of the Mother Country, and one could easily see in the beaming eyes of the thousands of delegates and visitors the birth of a new life to which the recent war has contributed not a little.

5,000 Delegates Registered.

Sir Sankaran Nair Present on the Platform.

The Congress held its sittings at 1-15 P. M. to-day. This being the first time that the National Assembly meets in the Imperial City enthusiasm of local residents was intense, and they began collecting in the pandal from 10-30 A. M. In view of the importance of the session delegates from all parts of the country have arrived in large numbers, and it is estimated that about five thousand have registered themselves. Half an hour before the commencement of the proceedings the pandal was full to overflowing even ladies turning up in large numbers. The president's procession headed by the Indian band came in at

exactly 1-15 P. M. and the president elect was given a huge ovation. In front of him were volunteers with Home Rule banners and Bandmataram standard. The procession consisted of ex-president, general secretaries of the Congress and leading members of the All-India Congress Committee, besides the president, the chairmen of the Reception Committee and the Secretaries. Among the prominent Congressmen on the platform were Mrs. Besant, Pandit Motilal Nehru, Raja of Mahamedabad Mr. Fazlul Haq, Mr. Vijaybhavachari, Mr. B. Chakravarty, Mr. Srinivasa Sastri, Mr. M. A. Jinnah, Mrs. Sarojini Naidu, Dewan Bahadur Govindbhagva Aiyer, Sir Dinshaw Petit, Mr. N. C. Kelkar, Mr. C. R. Das, Mr. G. S. Karpathe, Mr. Harachandra Vishindar, Mr. V. J. Patel, Mr. B. C. Pal, Lala Harkishenlal, Mr. B. N. Sarma, Mr. B. C. Horniman, Mr. Rangaswamy Iyengar, Mr. Wazir Hussain. Among the distinguished visitors was Hon. Sir C. Sankaran Nair, member of the Viceroy's Executive Council. The proceedings commenced with the singing of the National songs. The chairman of the reception committee then delivered his address in Urdu.

Mrs. Besant Proposes the Presidential Election.

Mrs. Besant then proposed a confirmation of election of Pandit Madan Mohan Malaviya as president. She said she took it that this huge gathering was an answer of Delhi to the insult offered to the Congress by the Government in refusing to allow them to welcome their President. They had welcomed their President for three and thirty years by taking him through their principal streets. No such forbidding had ever been made before by any Government and they were there to-day to give him tenfold welcome because he was refused the ordinary welcome in their streets. She ventured to suggest that Pandit Madan Mohan stood there today as the symbol of Indian unity among diversity of opinion. It would not be right, it would not be promising for the future of the country if they all like parrots repeated certain catchwords instead of forming their own opinions and voicing those opinions to the world. It was natural that there would be difference of opinion in the Congress. Naturally some by thought and temperament would go further than others were prepared to go but in their congress they represented not one school of thought not one class of opinion, not a set of any philosophy or any temperament or any view of politics. They represented there, the nation. They represented the people of India and not a particular party that might be formed. Therefore they had chosen on this critical occasion one who was moderate who was at the Special Session of the Congress, one of great uniting forces that led them all into the common report embodying the modifications they demanded. Mrs. Besant then warned them against the Anglo-Indian press particularly referring to a writing in the Pioneer and said that was the sign that they were in front of an enemy in front of the bureaucracy in front of the Civil Service, in front of reactionaries in England who had all united against India. These would only beat them if they were divided. These could not beat them if they were united. They would therefore forget their differences and speak more loudly. Their cavalry would ride in front, their artillery would go at slower pace and their infantry would also join together in one mighty army and they welcomed their chosen president as leader of that united army.

Mr. Fazlul Haq Seconds.

The Hon'ble Mr. Fazlul Haq of Bengal in seconding said that Pandit Malaviya by his life long devoted services to the country had already won honoured place in the hearts of his countrymen. The Pandit was not one of those who had deserted their country and the national flag at most critical moment. He believed in loyalty to the Congress and not in desertion. He had shown his fidelity to the Congress by standing by the side of the Special Congress and it was but fitting that his grateful countrymen should show their appreciation of Mr. Malaviya's services by electing him as the President of this Congress.

Mr. Chakravarty Supports.

Mr. Chakravarty in supporting said that intellectual and physical vigour, endowments both natural and acquired, eminently fitted Mr. Malaviya to lead the Congress at this most critical time. The Pandit's learning, record of self sacrifice, devotion to ancient culture and lifelong services qualified him to preside over the deliberations of the Congress.

The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri, Mr. Jinnah, Mr. Khaparde, Mr. Durichand, Rai Sahab Pyare Lal and the Hon'ble Mr. K. K. Chanda supported the motion which was carried with acclamation. The President then delivered his presidential address.

The Panditjee Speaks in Hindi for Half an Hour.

The President in response to the delegates' demand began his address in Hindi and spoke in Hindi for about half an hour. He thanked them for the very warm welcome they had given him at the station yesterday and again to-day. They had not been able to carry out their desire regarding the manner in which they wanted to welcome him but he wished to tell them that when he received the telegram of the Chairman of the Reception Committee that the procession had been abandoned he felt that this also was not without its own compensative feature and would lead to some good. The action of the authorities forcibly brought to their minds the fact that however much they might wish to honour their President he came without any authority while the official order could stop what they in their enthusiasm wished to do. This said, the president, had its own lesson in teaching them what they should demand namely real authority in their own country. He did hope for a day when an Indian Prince or Statesman would be appointed to be the "Viceroy" of India. Referring to the terms in which his election had been proposed he said it would be the efforts of the remaining years of his life to deserve even one-tenth of the praise that had been showered on him by his brethren and by his elder sister namely Mrs. Besant. He referred to

The Attendance of the Peasant Delegates

and observed that to-day they could truly describe their assembly as National. He prayed to God that the Congress might gather strength through them and that they whoever they be by caste would be able to carry the torch of the Congress light to their homes. He regretted in spite of his desire to address them in their national language he could not do so. They had amidst them Madras guests and they ought to be hospitable to their guests, but before proceedings to deliver his address he would tell the peasants what was the aim of the Congress.

They all were well acquainted with the story of the Ramayana and the Mahabharata. Through misfortune as the result of their doings they fell into and came under the rule of foreigners and were now begging for new concessions. First of all came Mahomedans. They came as aliens but became our own. They maintained their religion, also spread it, but they came and said to the Hindus they would live as brethren. All Mahomedan rulers were born in the country. The first light they saw was the light of India and the last light they see was the light of India. When the Moghal Empire began to totter Sikhs and Maharajas established their rule. He referred them to the honest historians like Malcolm to find that their rule was praiseworthy.

What was the Condition Now?

The Englishman came to their country about 100 years ago. They all knew how at the time of illness in family they worshipped the medical attendants God and under similar circumstances Englishman established their rule. When they first arrived they said they would remain in the country for a time only and they would leave the country as soon as they trained the Indians to rule themselves. But

Temptation was an Evil Thing.

To-day they considered the Indians unfit to govern themselves. The Congress was therefore held to assert that they were not unfit. A country that could produce a Dadabhai Naoraji, a Ranade, a Gokhale, a Pherozshah Mehta, a J. C. Bose, a Salarjung, a Syed Mahomed, a Telang, a Rabindranath Tagore is believed to be unfit to rule itself! What an injustice! The Congress was therefore assembling to tell the Englishman to maintain the rule but bear the people's happiness in mind and rule in accordance with the people's wishes. That was in short the aim and object of the Congress.

The All-India Medical Congress.

met this morning. Dr. J. E. Sen, Chairman of the Reception Committee in the course of his address said he had no doubt that the conference would be a permanent institution and the first thing that was needed was a constitution. They had not got one yet and he invited their attention to that question. Speaking about Ayurvedic system of medicine he said it was difficult to co-operate with those who practised them simply because they could not have a common basis, but their attitude towards them might not necessarily be hostile. The Students and teachers of western medicine had generally speaking ignored them but this he could not think was the right attitude. He thought that facilities should be given by Government for the study of indigenous medicines by providing pharmacological chairs and laboratories in some of the medical colleges in India.

The President Sir Nilratan Sircar, in the course of his address said, that at the conclusion of the war the task before medical profession was simply appalling. While the economic, educational and other social questions would be solved by others the medical profession must concern itself with the wider spread of sanitary ideas and measures. They were happy to notice that in England there was already a proposal for the creation of a Ministry of Health. He was extremely happy to find that the Surgeon-General to the Government of India has also taken up the work of post-war reconstruction in right earnest. Referring to the influenza epidemic he said it taxed to the utmost degree the energy, attention and time of every medical man in India and yet thousands of sufferers had died without treatment. It imposed upon them the immediate necessity of increasing their numbers. They must have larger recruiting activity and they must train a large army of medical men. He believed that the time had come when with properly directed efforts they could train a fairly large number of University graduates for the profession of medicine. In this connection he thought it his duty to emphasise the fact that though the profession was quite ready to participate in medical educational movement at considerable sacrifice the people of the country had been persisting in the attitude of culpable indifference, and inactivity. He asked why should they look to the Government for every thing? While colleges for general education were being multiplied by scores at the instance of the public very little effort had yet been manifested to establish private medical schools. Workers are ready for recruitment but unfortunately there was no public interest to enlist their services, to utilise the potential gifts of the Government. Continuing, the president expressed his opinion that the reform scheme as it affected their profession was satisfactory. With regard to the Ayurvedic system he observed that the question must be solved at once. This could be effected by introducing in their courses some subject connected with the indigenous system. Chairs of Indian Therapeutic should be established in their medical Schools and Colleges, researches should be carried out on properties and uses of indigenous drugs. It was necessary that they should study and assimilate the truths contained in that system. Any further neglect in this matter would be harmful not only to indigenous system of medicine but to the interest of their profession. In conclusion the president pointed out that the time had come when greater attention should be paid to the important question of women's medical education and said apart from women's classes in medical colleges medical schools should be opened in cities like Calcutta, Decca, Bombay, Madras, Poona, Vizagapatnam, Lucknow and Allahabad.

All Hindu Conference.

5th Session Meets at Lathi

Presidential Address.

WAR & PEACE CONFERENCE.

DELHI, December 27.

The special fifth all Hindu conference commenced its sittings to-day. Babu Girdhari Lal, Vakil, Chairman of the Reception Committee having welcomed the delegates, Raja Sir Rampai Singh was elected president. In the course of his address Raja referred to the war and the Peace Conference and said we are thankful to the British Government for having invited the Government of India to send its representatives to take part in the deliberations of this unique conference on equal footing with other representative of the Empire, and we are still more thankful to the Government of India for their happy resolution. India has been no silent partner in this struggle for freedom and justice. Her sacrifices have been great and commensurate with her capacity and resources. So I am confident when the

affairs of the British Empire will be readjusted in the light of past experience her position in the Empire will receive just and equitable consideration and she will be allowed to shape her own destiny according to her national requirements. It is not in any spirit of asking recompense for the services rendered by her that India claims equal rights, equal privileges, equal opportunities for her sons within the Empire—they are birth rights—but even to hope for them as reward not beyond the frailty to which human nature is capable of. It is the British Government which has revived in us a sense of national self-consciousness and national self-respect, and there is absolutely no reason why we should long be debarred from exercising a

Right of Self Determination

in all matters concerning our internal affairs. All those politicians who even now are desirous to withhold on rights to which we are fully entitled are misguided by short sighted policy in the following which they are not loyally serving the Empire whose good they profess to have in their hearts. There is one matter more which is of vital importance to us and deserves to be impressed upon the Peace Conference through the representatives of the British and Indian Governments. I am sure you are not unaware of the fact that the invaluable treasures of intellectual productions of the Rishies of old were lost to us from time to time during the Mahomedan rule. A large portion of the remnants though small, yet priceless has been taken from this country by German travellers and now is in German libraries. As a part of the war indemnity demanded from the Germans by conquering nations we Hindus demand the restoration of such manuscript books and writing in original to the custody of which we alone are entitled.

With regard to the reform scheme he said "I strongly hold that the scheme is a distinct advance towards the progressive realisation of the responsible government and with certain modifications and amendments would personally accept it is framed by the illustrious authors."

Communal Representation.

After referring to the activities of the Hindu Sabha the president went on to say "I should be wanting in my duty if I do not refer to the communal representation which Minto-Morley reform scheme introduced into this country some years ago. In pursuance of the same principles a settlement has been made and agreed upon between the Congress and the Muslim League leaders. It is a patent fact that the Hindu mind got very much agitated not only by the innovation brought about by the said scheme but also by the agreement mentioned above, and the Hindu Sabha is entitled to question the right and privileges of the Hindu Congress leaders to come to such an agreement. No one can deny that it is wrong in principle and unjust in allowing successive number of seats to our Muslim brethren and it is a matter of satisfaction that the eminent authors of the new scheme have not failed to notice the disadvantages that would result from it to the country. Ladies and gentlemen, what is done cannot be undone and let us reconcile ourselves to in on the hope that better sense will prevail amongst our brethren of the sister community in after years. Before closing my remarks on this subject I would remind my Sikh Brethren who too now demand separate representation for themselves that they cannot politically gain mere strength by following a policy of separatism than by being with the community which claims them to be its kith and kin. They should not forget that they are Hindus and will remain Hindus. I cannot resume my seat without noticing another matter of importance not only to this or that community but to the whole of India. I refer to the

(Un-corrected.)

Religious Disputes and Riots

that unfortunately occur now and then between the Hindus and Muslims. No one can deny that causes of such disturbances lie deep in the religious susceptibilities of the people who not unoften get encouragement to the activity by the every colour regard of impartiality and inexperience on the part of some of the people. Our police is not free from the weakness to which human nature is liable and when the exercise of discriminating judgment becomes difficult the guilty and innocent are treated alike which makes justice impossible. The inexpressible sufferings to which even the innocent people are subjected in pursuance of the old rule "Tooth and eye for an eye" is beyond description in this connection. I cannot but pray to the Government that in such cases the adoption of any extraordinary procedure of law, for in instance the trial of the accused under the Defence of India Act, is a further hardship which needs no comment. I humbly but strongly protest against the trial of Katarpur rioters under the Defence of India Act, a measure wholly unnecessarily adopted by the United Provinces Government. It is high time now for you gentlemen, to devise means for the stoppage of such occurrences in future. A better opportunity you cannot avail of. Meeting as you are in a city which has ver pleasant and affectionate memories for the 40 sister communities in India, I would suggest that a joint commission of the Hindu Sabha and the Muslim League should sit and enquire into the cause and suggest remedies. There have been suggestions to this effect in the past, but let us this time bring it into practice with an earnestness and zeal worthy of the cause and its importance."

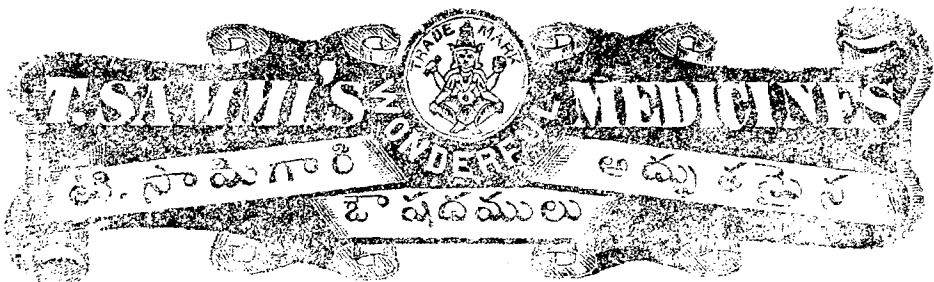
Conference then adjourned till to-morrow.

SURAT, December 27.

Sir Ibrahim Rahimtoola, president-elect of the thirty-third All-India Mohamedan Educational Conference arrived here yesterday. He was taken in procession to his residence. The Conference meets to-day at 2-30 P. M.

ALLAHABAD, December 27.

Commenting on Pandit Malaviya's Presidential speech the "Pioneer" says:—A great part of Pandit Malaviya's Presidential address was devoted to the assistance India had given in men, money and materials towards winning the war. The Pandit did not mention the fact it was he who moved the rejecting of the vote of £100,000,000 in the Imperial Legislative Council, nor did he dwell on the passive resistance movement, which was talked of by certain politicians during the gravest period of the great struggle. In the face of facts which are known to the world sober people will appreciate their true worth.

యీ అవుషధములయొక్క గుణాత్మకములకు మెచ్చి యెబ్బిబిషన్ కమిటీద్వారా వల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి పున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరముబెణుకు, కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వానూపు, తలనొప్పి, యింకా యితరనాయువు నొప్పులు, అతి కీఢముగా స్వస్థుగును. దీని వెల 0-8-0, పెద్దదల్లి 2-8-0

హిందూకమాచుము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, కీళ్ల రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, కన్నీ, తేలుకుట్టవం, జలంబు, స్త్రీలకు ఋతు కాలములయందు కలిగెను కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ చుమున నొప్పులున్ను అతి కీఢముగా స్వస్థుగును. దీని వెల ౦. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డెడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీని వెల ౦. 0-8-0, 0-15-0.

డా. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లవీధి, హనుకాయపేట, చెన్నపట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠముల కారకము; మేహవీడలు, మేహరసములు, గంధిరసము, పురు పురు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే గారణమువల్ల చెడి యుండిన రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల ౦. 1 ట్రైలకాక:—శ్లెష్మికాక, పచ్చికాక, మూత్రకారకమున తాళగూడని మంట, దుర్వాసము మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెను శ్లెష్మ సంబంధ రోగములను ౮ దినములలో నునుపును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దదీసా 4-0-0.

దగ్గుయంతు:—ఇది దగ్గు, మక్కనగ్గు, కొమ్ము నొప్పి, గొంతుకమ్ముట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అవుషధము. వెల 1-8-0.

సప్తకావ్యా:—ఇది యెబ్బిబిషన్ కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి పగుటయున్న, ఇంద్రియ లోపమున్ను, స్వప్నతరుచి యంద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగ్గనము తేనెవాండ్లకు మొగ్గనములకు కలుగ జేయును. దీని వెల 1-0-0

92, అణ్ణాపిల్లవీధి, హనుకాయపేట, చెన్నపట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నానభేదము తెలుపుకొనితే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనిదనును. మలేయా (విష వా (యుజ్వరములను, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరమును సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్ని-అట్-లా) హంరావ్ పొండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర ములను కుదుర్చుటయందు అమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్టిలో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రి వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పిరందరు స్వస్థుల చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకనీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును నీసాఒకటికి వెల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,
 ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనగార్ వీధి, మదరాసు.
 (1122) **Agents: Oakley, Bowden & Company,**
 15, Armenian Street, MADRAS.

సిరాబిల్లు
 సిర్బలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకాశమానముగ నుండును. కాగితముల పిరిగిపోదు ఒకబిల్లి ఒకబుడ్డి సిరాయగును. అనద్యకమును నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లు 144 ను 1-6-0 వచ్చు సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలకు మంచి యినామియబడును. (1218)
BENGAL INK FACTORY,
 24, Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము. ఒక నీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది.

కెప్టెయిన్ మిషన్ సానెటి రెగెండు టి. ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిచేడి కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నార్ గుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములలోనున్న వాంతిచేడి విశేషముగా వ్యాపించి ఉత్తేజించుచుండెను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్లోను - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందులుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుమారు, అనగా వడితరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుకచేసి విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల పోవల నాగు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏమగుదు బిడ్డలును, ముగ్గురు స్త్రీలును ఓమం-కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వమైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకులయొద్దను దొరకును నీసా ఒకటికి వెల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,
 ఓక్లీ, బౌడెన్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనగార్ వీధి, మదరాసు.
 (1122) **Agents: Oakley, Bowden & Company,**
 15, Armenian Street, MADRAS.

నోటీసు. (1410)
 చెంగల్పట్టుజిల్లా యంతలి అన్ని జిల్లా తాలూకాలోనుల రోడ్డులకును 1919-20 వ సంవత్సరమునకు కానబసిన సామానులను సప్లయిజేయుట కిచ్చగించిన తెండర్లు జిల్లాలోను లభ్యతలచేతను, 1919 సంవత్సరము జనవరి 6-వ తేదీ నాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు నైదాపేట కలెక్టరు ఆఫీసుయొద్ద, నైదాపేట చెంగల్పట్టు తాలూకాలోనుల పొరచేతను, 1919 సంవత్సరము జనవరి 8 వ తేదీ నాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు తిరువల్లూరు డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫీసుయొద్ద తిరువల్లూరు తాలూకాలోనుల లభ్యతలచేతను అంది కొనబడుదురు.
 (2) ఇతర వివరములకు 1919 సంవత్సరపు జనవరిమాసపు చెంగల్పట్టు జిల్లాయొక్క అరుబంధమును (సప్లీ మెంటు) జూచును.
 చెంగల్పట్టుజిల్లా పోస్టు } జిల్లాలోను లభ్యతలు.
 వారి పాఠ్యాలము } నైదాపేట.

నేటిరాత్రి! 9-30 గంటలకు నేటిరాత్రి!

కర్లకర్పూర్ గ్రాండు సర్క్యుసు.

ప్రదర్శనస్థలిము: ఎస్సెన్సేసు, మదిరాసు. 40 మంది సుప్రసిద్ధులు! 60 అడవిజంతువులు! కోభాయమానమైన వేడుక ప్రదర్శనము! మావికాలమైన గుడారమునందు గావించబడును. ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 గంటలకును శనివారమునాడును, ఆదివారమునాడును సాయంత్రము 4-30 గంటలకును ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.

పోపెనరు శంకరరావు, సోల్ ప్రొప్రయిటరు. ఎమ్. జె. రత్నము. మ్యానేజరు. ఎన్. టి. బాబులన్నటిని ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయును. C/O మెస్సర్లు ఎ. రత్నా అండుకో., (తెలిఫోను నెం. 620) అద్దెము అండు ఫోటోగ్రాఫర్లు. 167 బ్రాడ్వే మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధి జెందిన జపులిదిమరులు.
 సరసమైన వెలలు! చూడుకు ఉత్తరవాదము!! సాగనైన తెంబురూరు కొంగు గల కంచి పట్టుచీరలు. రూ 30 లు మొదలుకొని రూ 50 లు వరకు, పట్టురవికలు రూ 2 లు మొదలుకొని రూ 5 వరకు. హామెమాన్ వీరలు మొదలగు జపులిదిమరులకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 1-00 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

కుంకుమపువ్వు:—మియొక్క ముర్యునిమాక్కు గల వంతుపువ్వు వెల కిక్కించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిష్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నోకచానిని పొందు టుచితము. (1897) ఎన్. వారాముని అండుకో., 21 హుమ్మమ్మి, ఫోర్ట్, బాంబయి

TOHFAFRASH WATCH & Co.,
 Dealers in Watches Materials Tools,
 BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.
 (881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

మంచి బ్రూబ్రావుకు సిరా. (1261)
 అన్ని సిరాలకుంటేక శ్రేష్టతమమైనది. మిక్కిలి చాతైనది. అందరిచేతక మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒకమాత్ర ఒక బుడ్డివిండ సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. 7 గ్రాములు గల పెట్టె 1-కి వెల రూ 5-10-0 లు. ఎట్ల, పసుపు వచ్చు సిరాయి గ్రాము 1-కి రూ 1-4-0 లు. ఉత్తరప్రకృత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో నుండవలయును.
The Manager, Swarnamayi Ink Store,
 5, College Square, (W) Calcutta.

మలబార్ ముగ్గులు మంచిమందు

క రో లా.
వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, వ్రవనదార్థము, పులిలేపురాదు, ఖేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యెలాగున సర్వ శోధన గావించును.
1 పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
2. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జయ గారి
లీవరు టూనిక్.
వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలసదకును, ఆలలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగులకును, విను గునుగును, అజీర్ణ భేదినిముంచిది.
నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ మా ట్టి.
ఎరుపుగా నున్నను నెరసి నను పెంట్టుకలను తడిగామే మినమినలాడు ఎరుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స బో ఫ లి త ము శాశ్వతము.
ఈ సొల్యూషన్ పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

దర్శియు. జి. సిల్ అండు కో. (లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.

కంపెనీ గోరునప్పుడు యావ తిక చేతు నుదాహరించ గోరెదము
368

తామర తైలము
తామర, పీట, గజ్జికి, మంచిమందు
దట్టి 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8 10-కి రు. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల కలన చర్మముమీద గాని, పెండ్లుకలలో గాని లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములవల్ల తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.
గుర్తులు:—మరద, ఉంగరములకంటే చుట్టు, పొక్కులు, రసికాదులు, పెండ్లుకలం పొడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి కేరీరమంటట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల ఏర్పడును.
చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి క్షితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన శైలియి:—1. మంచి లోచర్మములోనికి పోవు యెను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
అమృతాంజనంజిపో - బొంబాయి - మద్రాసు - 1154

విశ్వానంద్రికా మాషల్
బహుభావముల నేనేకములను గడించిన
శ్రీ మతి కంచనవల్లి కనకమ్మగారి గ్రంథములు
అమృత వలి
ఆర్యశాస్త్రమైన నవం. నవనవం లాబుడయ్యంకుమ
వెల 1-4-0.
బుద్ధ చరిత్రము
అకతాపపునకు డను నీతిచక్రవర్తి మిక్కిలి మనోహరం
మర రచించబడినది చక్కవైతి. మంచి అచ్చు. వెల 0-8-0.
నిరునామా: ఆంధ్రపత్రిక కాలనమును, తంబుచెట్టి పీఠి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

అమృతాంజనంజిపోనాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, జిక్కు, ఇడుపానములు, వంపులు వంపులుగ మునుబడిన రేపులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇడుదకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇసుక సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నెలహా వారోదించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరి వంతెన వారిని భూలములో నివర్తరాచేయవలెను బొద్దు పేరు మోగినవారు.

మిలాఫ్ ముహమ్మద్ డి రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
ఈలో ఇండియా ఇంట్రిప్రియస్ లిమిటెడ్., తంబుచెట్టి నెం 55కి రు, 330
మదరాసు

(వై కాడిగ్నామికా గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక చేయ కూడ నిరూపించి గోరుచున్నారు.)

స్వదేశి కత్తులు

హాల్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు 1-2-0
శేబిల్ కత్తులు 1-0-0
కార్కులుతియ్యడి, చాకు అన్ని కలసినది
(ప్రయాణీకుల కెక్కడుపయోగకరము) 1-8-0
డి. బ్లెడురోగర్సు చాకులు 1-0-0
సింగిల్ బ్లెడుచాకులు 0-6-0
డెస్కు కత్తులు 0-4-0
సింగిల్ బ్లెడు చాకులు (చిల్లరమల్లరక నులకు) 0-4-0

స్వదేశి కండ్లస్టియల్స్ కంపెనీ,
962 లిమిటెడ్, కంబేవరం.

AWARDED GOLD MEDAL 490
IN THE BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell TO THE WORLD-RENOWNED OTTO PARASTAN (RESD).
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1 oz. 1 dram 1/2 dram. Card. 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
—:O:—
ALSO, PLEASE TRY OUR PARASTAN HAIR OIL (RESD).
Free from mineral oils. Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra. Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

201 పార్శ్వపు వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాంతములు.
లోకానుయోహర కన్యూరిమాత్రల నిబ్బడైనను పరికింపుడు.
ప్రతి పత్కరమునను బతుకొంది నీసాని విశ్రయంబు బడుచున్నది.
ఇండియావారు మూలమే కాక; బర్మా, సింజి, తులియన్గట్, గోవా, ఫీజి, బెలింజ్, ఈస్ట్రావీకా, మున్ను ప్రత్యేకములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.
మహాభాగము "జి.కే.యూ.కా"లోకానుయోహర కన్యూరిమాత్రల నీసా మి యంటి మన్న మెవల, మాటికి కైన్యూరిమాత్రమును, నిరీషించి, ముగిసెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పూర్వవాతము, జ్వరము, మాండ్లము, ములద్దకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అవాహగ్యము, చెడ్డనీటికండి గలవల వికారము, చెన్ను బిడ్డలకు గలవల జ్వరము, దగ్గు, వాముల, మరలను వనేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతము నేననలే పార్శ్వపుమాత్రం లోయి నుదాహరణ గలదు.
కైన్యూరిమాత్రం రకేవదిధము లగునట్టి ము సువర్ణాంగి కములని కర్మాచక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయవలయును.
కైన్యూరిమాత్రం మూలములను, ప్రతి నీసానియను జును జుండును; చూచి నీసికోనవలెను.
అనుపానపుకము, ప్రతి నీసాతో నూడి నులయెను. 280 మూలమున్న నీసా కిలహా అ మూలమే.
క నీసాల లోకముల తెప్పించుకొని చూచు భుక్తులోకరి ఈ 1-8-0
డి. నీసా లోకముల లోనిన 2-14-0
డి. నీసా లోకముల లోనిన 5-5-0
గురు స్వరోగములకు మాన్య అయ్యుక్తులైన నీసా సిద్ధాంతములు బోధకును.
కలసిము:— శ్రీ నీతా గానునవైద్యశాల, మున్నూరు